SAYISI HER YERDE
3
KURUŞ
8 Birincikânun 1938
PERŞEMBE

SON TELGRAF

BU GAZETE
İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir
İlânlarını SON TELGRAF'a verenler en çok okunan bir vasıtadan hakkile istifade etmiş olurlar.

SAYI : 630
YAZ İŞLERİ: TELEFON: 20827
İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye No. 54
En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi
İDARE - İLAN: Tel: 20827
Telgraf : İst. Son Telgraf

Roma Paktile İngiltere'nin Akdenizde İtalya'ya Serbestî Verdiği işaa Ediliyor

Hükûmet Mahafili İse Çemberlayn'ın Böyle Bir Teahhüde Girişmediğini İddia Ediyor

İtalya - Fransa İhtilâfının Çemberlayn - Mussolini Mülâkatını Müteakib Toplanacak Dörtler Konferansında Halledileceği Söyleniyor

Rejimin Alın Damgası

Valinin tamimi mahallî ve şahsî bir hareket değil, rejimin alındaki ak damganın bir kere daha tebarüzüdür.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İstanbul Vali ve Belediye Reisinin dairelere bir tamim yaptığını gazeteler haber veriyorlar. Bu tamim şahsî nüfuz kullanarak alâkalı olduğu işleri halkın işlerine üstün tutturanlar hakkındadır.

İmtiyassız ve sınıfsız bir rejim olan Türk Cumhuriyeti hiç şüphe yok ki hiç zümreye vatandaşlık hakkının dışında imtiyazlar ve şahsî nüfuzlar veremezdi, vere - memek mevkiindeydi. Eğer, bugüne kadar bu prensipi hususî menfaatlerine kurban ederek imtiyaza, üstünlüğe, iltimas ve tesire hız ve imkân vermiş olanlar varsa bunlar rejimi kavramamış, mevki ve nüfuzlarını rejimin öz hüviyet ve damgası aleyhine kullanmış olanların izi ve eseridir ki, an an kütlenin maneviyatı üzerinde de müessir olmuşlardır. Şikâyetler ya dinlenmemiş, ya örtbas edilmiş, yahut da şikâyetleri yapanlara karşı müretteb hare - ketler ve kasdlar hazırlanmıştır. Rejimin hiçbir dahl ve tesiri olmaksızın sırf kötü kullanılan şahsi otoritelerin tesirile mahdud da olsa vukua getirilebilen bu çeşid hareketlere aid birkaç mevzuu son yılların tarihi içinde hatırlamamak mümkün değildir. Bu hareketlerin birkaç tanesi bilhassa İstanbulda cereyan etmiş ve ne yazık ki, şikâyet ve hak sahibleri bu şikâyet ve haklarının icap ettirdikleri neticeleri almaktan mahrum kalmışlar ve üstüne üstelik de şikâyet ettiklerine, hak iddia eylediklerine pişman vaziyete düşmüşlerdir.

Yeni Valinin ilk tamimi şahsî nüfuz ve tesirlerin gayrimeşruiyetine işaret ettiği kadar Türk inkılâbının ve rejiminin açık alın damgası olan fazilet ve dürüstlüğün her sahada istisnasız hakimiyetine mutlak yer verileceğini bir kere daha tebarüz ettiren bir delil de oluyor.

Esasen şahsî ve resmî hayatında faziletkârlığın ve dürüstlüğün daima mücessem timsalliğini ifa etmiş bulunan İsmet İnönü'nün Reisicumhur seçildiği ilk gündeki:

«— *Sükûn, istikrar ve emniyet içinde çalışmaktan başka arzusu olmıyan milletimizi anarşiden ve cebirden uzak, bütün vatandaş - lar için müsavi bir emniyet havası içinde bulundurmayı Cumhuriyetin en kıymetli nimeti biliyoruz..*»

Diyen sözleri bu husustaki hedefin aydınlık hamlesini ifade ve teyid ediyordu. Yeni Valinin tamimi de «vatandaşlar için müsavi bir emniyet havası» ifadesinin ilhamını taşıyan tatbik sahasındaki ilk mütebariz vesika hüviyetini almış bulunuyor.

İdaresi, İnönü'nün apaydın, Celâl Bayar'ın faziletkâr ve enerjik şahsiyetlerine emanet olan Cumhuriyetin en küçükten en büyük kademeye kadar olan bütün faaliyet mekanizmalarında zaten bu hüviyetin dışında herhangi bir şahsî imtiyaz ve menfaat davasına yer bırakılabileceği ne akla getirilebilir, ne de tahmine sığabilirdi.

Manevî ve ... mefhumlar, delâlet ettikleri ve lâyık olduk - ları verleri alıyorlar.

ETEM İZZET BENİCE

Millî Şefimizin Başvekâletleri zamanındaki tetkik seyahatlerine ait bir intıba

Millî Şef Bugün Taşköprüye Gitti

Kastamonu 8 (Hususî Muhabirimizden) — Reisicumhur İsmet İnönü dün Dadaydaki tetkiklerini bitirdikten sonra tekrar Kastamonuya dönmüşlerdir. Millî Şef gerek Dadayda, gerek güzergâhtaki köylülerle uzun uzadıya hasbihallerde bulunmuş, onları karşılarına oturtarak bizzat dertlerini dinlemiştir. Köylülerin ekserisi mektepsizlik ve geçim darlığından şikâyet etmişlerdir.

Millî Şef bu sabah Taşköprüye hareket buyurmuşlardır. Kendileri

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Şehir İşleri

Yeni Valinin Faaliyeti

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar bu sabah da teftişlerine devam etmiş ve saat 10 da vilâyete gelerek meşgul olmağa başlamştır. Yeni Valimiz bu-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Hakîkî Mes'uller Kim

Hey'eti Tahkikiye Şimdi Bunun Meydana Çıkarılmasına Çalışıyor

Dolmabahçe hâdisesi etrafındaki idarî tahkikata dün de devam olunmuştur. Dün Emniyet Direktörü Salih Kılıcın malûmatına

(Devamı 6 ncı sayfada)

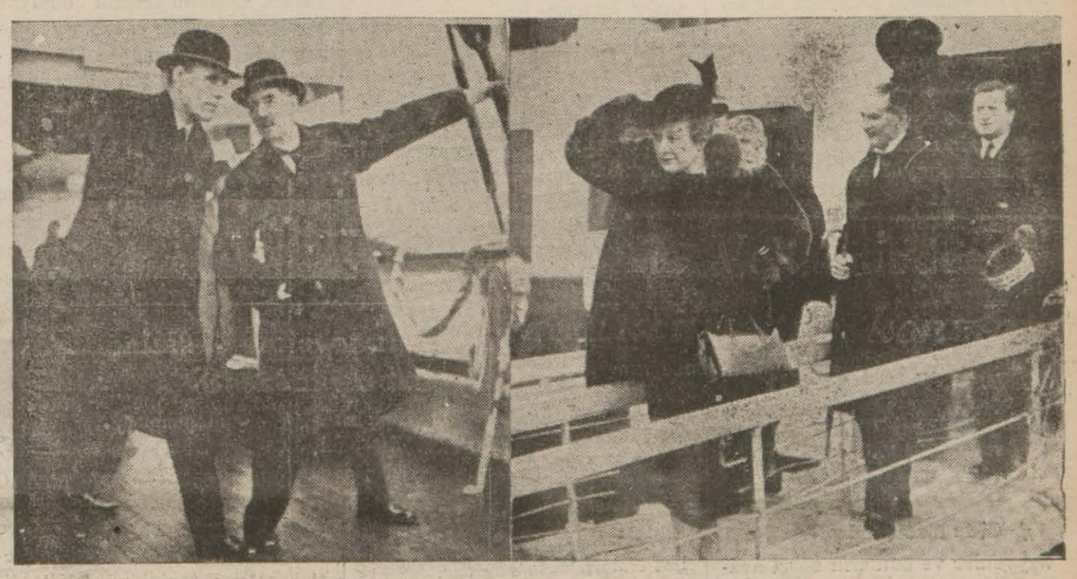

Çemberlayn ile Halifaksın son Paris seyahatlerine ait iki intıba

Çemberlayn'in Roma Seyyahati Geri Kalmış Değildir

Londra 8 (Hususî)— Hükûmetle yakından alâkası olan mehafil, son vaziyetlere rağmen Çemberlaynın Roma seyahatinden vazgeçmediğini, aksi şayiaların esassız olduğunu iddia eylemektedirler. Bu mah - fellerde söylendiğine göre, bilâ - ve nazik meseleler karşısında şahsî görüşmelerle bir anlaşma yoluna varılacağı kanaatinde olan Çemberlayn bu se - yahat tarihinin bir an evvel yaklaşmasını beklemektedir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Romanya'da Demir Muhafızlar Hükûmeti Devirmek İstiyorlar

Gelecek Ayın 15 ine Kadar Kat'î Neticeye Varmak istiyorlarmış

Almanya, Romanya'daki Vaziyeti Adım Adım Takib Ediyor, Icab Ederse Teşebbüsde Bulunacak

Berlin 8 (Hususî)— Romanyada dahilî vaziyet gün geçtikçe nazik ve karışık bir safhaya girmektedir. Geçen yıl yapılan intihabatı müteakip kahir bir ekseriyet kazanmaları hasebile teşkilâtları lâğvedilmiş ve şefleri hapislere atılmış olan demir muhafızlar o zamandanberi gördükleri zulüm ve tazyike rağmen çalışmaktan geri durmamışlardır.

Bunlar bilhassa dörtler konferansından sonra Romanyanın selâmetini Münih kararlarına uydurmak mecburiyetinde olduğunu gözönüne alarak dahilî ve haricî siyasetin bu esaslara göre tanzim edilmesi hususunda tertibat almıya koyulmuşlardır.

Şeflerinin öldürülmesi suretile demir muhafızların yeni çalışmalarını önliyeceğini zanneden hükûmet bu işte de aldanmıştır. Çünkü demir muhafızların başına geçen avukat Viktor Voyan öldürülen Goardatodan daha az faal değildir.

Hükûmet demir muhafızların bir hükûmet darbesi yapmalarına ve daha ziyade faaliyette bulunmalarına imkân vermemek için yeni yeni tedbirler almakta ve kendisinden en ufak bir şüphe edilen şahısları yakalamaktadır. Bu suretle tevkif olunanlar otuz bine yaklaşmıştır.

Demir muhafızlar, hükûmetin bu hareketine mukabele olmak üzere her tarafta bütün şiddetile tedhiş hareketine devam etmeğe

(Devamı 6 ncıda)

Litvanya'da Kanlı Hâdiseler

Memel 8 (A.A.)— İntihap mücadeleleri şiddetlendikçe Memel arazisindeki vaziyet vehamet kesbetmektedir. Her gün ekserisi kanlı olmak üzere bir takım hâdiseler vukua gelmektedir. Alman namzetleri listesinin kazanacağı tahmin olunuyor.

Ancak Onbeş Gün Durabilmiş

İsmail

Emniyet Müdürlüğü ikinci şube ikinci kısım memurları 15 gün evvel hapishaneden çıkan ve bu kadar kısa bir zamanda şehrin muhtelif semtlerinde bir kaç hırsızlık yapan Erzurumlu Mehmed oğlu İsmail adında azılı bir hırsızı yakalamışlardır. İsmailin çaldığı eşyalar meydana çıkarılarak sahiblerine teslim edilmiş İsmail de bugün adliyeye teslim edilmiştir.

Son İtalyan taleplerini gösteren harita
(Siyah noktalar yapılan nümayişlerde istenilen yerlerdir.)

• • • • •

Almanya, Akdeniz Meselelerinde İtalya'ya Müzahir

Paris Müzakereleri Bugünde Devam Ediyor

(Yazısı 6 ıncı sahifede)

HÂDİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

BAKLAYI ÇIKARACAK

Artık İtalya, nerede ise baklayı ağzından çıkaracak.. Baksanıza, Romada nümayişler oluyor. Halk, Fransız sefareti önünde toplanıp bağırmış:

— Tunusu, Korsikayı isteriz. Bunu söyliyenler de üniversite talebesi.

Resmi İtalyan mehafili hiç ses çıkarmıyor. Sesini çıkaracak arma, nasıl acaba?. Galiba, bir gün:

— Duçe halkın istediğini yapan adamdır, halk Korsikayı, Tunusu istiyor, ne yapalım.. İstiyoruz. işte..

Diyip baklayı ağzından çıkaracaklar.. Yahu dünyaya ne oldu böyle?. Evlâdına kız ister gibi toprak istiyorlar..

Ve dikkat ediyor musunuz, son yıllarda, harbsiz, darbsiz ne topraklar alındı, verildi.

YENİ BİR EDEBİYAT KİTABI İÇİN

Haydarpaşa lisesi edebiyat muallimi Mehmed Behçet Yazar «edebiyatçılarmız ve Türk edebiyatı» isiml iyeni bir etüd neşretti. Behçet Yazar kıymetli bir edebiyat müdekkiki, içli bir şair ve mütekâmil bir muharrirdir. Yeni çıkan bu kitabdan bahseden bir arkadaş şöyle diyordu:

— Kitabda bazı edib ve şairlerimizin ismi yok, diye itiraz edenler var. Halbuki kitab sahibi, bir yıl kadar evvel, bütün erbabı kaleme mektubla müracaat etmiş, hal tercümelerini, resimlerini ve fikirlerini istemişti. Cevab verenler kitabda yer almışlar, cevab vermiyenler yer almamşılar..

Bu sırada odada bulunan diğer bir arkadaş:

— Eyvah, diye bağırdı.

Hep birden sorduk:

— Ne oldu?

— Ayol, dedi, Behçet Yazardan bir sene evvel bir mektub almıştım. Zarfın içini açar açmaz bir sarı kâğıd çıktı. Ben bunu bir ödeme emri, icra kâğıdı filân zannettim. İçini okumadan hemen ortadan yok ettim.

Bu arkadaşa şunu söyledik:

— İşte sen de kitabda onun için yoksun ya..

HİÇ ENDİŞE ETMEYİNİZ

Dünkü gazetelerden birinde şu serlevhal bir havadis gördüm: «Mısır çarşısı çöküyor mu?» Azizim, ne Mısır çarşısı, ne Kapalı çarşı çökmez. Çünkü biz kendimizi bildik bileli, bu iki çarşı tehlikeli bir vaziyettedir. Ha bugün, ha yarın çökecekti. Hani ya?. Artık mururu zamana uğradı. Çökmez.

MODERN İNSANLAR

Bir muharrir arkadaş «modernizm» serlevhalı bir fıkra yazmış. Asrî adamın nasıl olacağını uzun boylu anlatıp duruyor, şöyle olmalı, böyle olmalı, diyor.. Bu yazıyı okuyan bir meslekdaş dedi ki:

— Birader, lâfı ne uzatıp duruyorsun?. Benim gibi ol da çık işin içinden..

YİNE SEBZE HALİ İŞİ

Kerestcilerde üç sene evvel bir yeni sebze hali yapılmıştı. Bir çok dedikodu oldu. İki sene evvel binanın bazı yerleri çatlamış, sıvalarla kapatılmıştı. Gazeteler şimdi de binanın gittikçe çöktüğünü haber veriyorlar. Bina, gittikçe toprağa doğru alçalıyormuş..

Peki amma, bunda hayret edilecek ne var?. Tabiat kanunları böyle değil midir? İnsan doğar, büyür ve çöker..

KÜÇÜK HABERLER

★ Ordu hizmetinden çıkarılacak hayvanlar ve bunların satışı hakkında hazırlanan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisi bütçe encümeninden geçmiştir.

★ 500 mevcudu bulunan İstanbul itfaiyesi için 12 yataklı bir hastane reviri inşa olunacaktır.

★ Dün İzmitte Yemeniciler çarşısında Yahya ustanın lokantasından çıkan bir yangın neticesinde 5 dükkân yanmıştır.

★ Otomobilcilerden mürekkeb bir heyet dün Vali ve Belediye reisini ziyaret ederek otomobillere tek renk boya vurulması hakkındaki kaydın kaldırılmasını istemişlerdir.

Vali bu talebi tetkik edeceğini söylemiştir.

★ Şiledeki trahomlu talebeler hakkında tetkikler yapan heyet şehrimize dönmüştür.

Bu mekteblerde trahomu önlemek üzere esaslı tedbirler alınmaktadır.

★ Yunan kabinesinde Demiryolları Nazırı istifa etmiştir.

★ Suriyede Aleviler ile Sünniler çarpışmışlardır.

★ Erzincan hattının resmi küşadına gidecek olan davetliler ayın 9 unda Ankaradan hareket edeceklerdir.

★ Eski Polis müdürü Salik Kılıç, bu akşam Ankara ekspresile şehrimizden ayrılacaktır.

★ Kâğıt ve karton fabrikasında bir yolsuzluk tahkikatı başlamıştır. Sümerbank müfettişleri fabrika idare müdürü hakkında cereyan ettirilen tahkikat neticesinde idare müdürüne işten el çektirmişlerdir.

★ Pazarlıksız satış kanununun 1 marttan itibaren Edirne, Samsun, Bursa, Konya, Trabzon ve Sıvasta da tatbikatına geçilmesi kararlaşmıştır. Bu hususta icap eden tedbirler alınmaktadır.

★ Rumelihisarında bir motör denizde kapaklanmışsa da kurtarılmıştır.

Denizlerde Fırtına Başladı

Seferdeki gemiler limanlara iltica ediyor

2 gündenberi şehrimizde hava nisbeten bozmuştur. Karadeniz den Liman Reisliğine bildirildiğine göre, oralarda da dünden itibaren kuvvetli ve şiddetli bir gündoğusu fırtınası esmeğe başlamıştır.

Bu sebeble, limanımızdan Karadenize gidecek birçok gemiler hareketlerini tehir etmişlerdir.

Karadenizde seferde bulunan gemilerin bir kısmı da Zonguldak, Ereğli ve Amasra ile Sinop limanlarına iltica etmişlerdir.

Ticaret Odasının Toplantısı

Han odabaşılarına ücret verilmiyeceği hakkında bir mahkemeden ticaret odasına sorulan bir sualin müzakeresi; dün oda meclisinde münakaşalara yol açmıştır.

Azaman Millî Reasürans şirketi müdürü evvelâ Refi Bayer; ticaret odasının teamül olmıyan böyle bir sualine cevab vermesinin doğru olmıyacağını iddia etmiş buna Suad Kara Osman da iştirak eylemiştir.

Oda umumî kâtibi cevad Düzenli ise buna cevab verilebileceğini ve odabaşıların ücret almaları lâzım geldiğini söylemiştir.

Meclis bu hususta evvelâ karar vermişse de sonra meselenin gelecek celseye tehiri muvafık görülmüştür.

Gümrükler Başmüdürlüğü

İstanbul Gümrükler başmüdürü Mustafa Nurinin «Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Teftiş heyeti reisliğine tayini yüksek tasdika iktiran etmiştir.

İstanbul gümrüğüne henüz kimin tayin olunacağı malûm olmamakla beraber ithalât gümrüğü müdürü Medhinin getirileceği söylenmektedir.

Atina İctimaının Neticesi

Bir Tebliğ Neşredildi

Atina 7 (A.A.) — Dün akşam aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

«— Balkan Antantı devletleri Genelkurmay Başkanlarının Atina konferansı 6 kânunuevvel saat 18 de nihayete ermiş ve mesai çok büyük bir kardeşlik havası içinde cereyan etmiştir. Tetkik edilen bütün meseleler üzerinde tam bir ittifakla ve en mükemmel tesanüd ve antant zihniyetile kararlar alınmıştır.»

POLİS Ve.. Mahkemeler

Dikkatsız Ananın Marifeti

Kaynamış Su Çocuğun Üzerine Döküldü

Fatihte Kırkçeşmede Nilûfer sokağında 27 numaralı evde oturan Fatma adında bir kadın mangalın yanında sekiz aylık çocuğu Sevime yemek hazırlarken mangalın üstünde bulunan sıcak suyu almak istemiş, su kucağında bulunan küçük Sevimin üzerine dökülerek çocuğun ayağı haşlanmıştır. Sevim hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Katil Aptullahın Muhakemesi

Hapishanede Hâlâ Rahat Durmuyor

Galata postanesi veznedarını öldürdüğünden dolayı 24 sene hapse mahkûm olan ve bir defa da tevkifhaneden firar ederek yakalanan katil Abdullah, hapisanede de rahat durmamıştır.

Abdullah burada Kadri isminde biri ile müştereken sahte bir fakrühal ilmühaberi çıkartmış ve bu suçu meydana çıkarılarak kendisi Ağırceza muhakemesine verilmiştir.

Dün Ağırceza muhakemesi Abdullahı 6 gün hapse, Kadriyi de 2 gün hapse ve 200 kuruş para cezasına mahkûm etmiştir.

Lâkin Abdullah mevkuf olduğundan bu cezanın infazına mahal görülmemiştir.

Afyon Tiryakisi

Polis dün 15 senelik bir afyon tiryakisini yakalıyarak adliyeye teslim etmiştir.

Ziya ismindeki bu zavallı dün bir kahvede afyon yutarken memurlar tarafından görülmüş ve hemen tutulmuştur.

Fakat Ziya elçabukluğu ile elindeki afyonu yuttuğundan hemen kendisi adliye tababetine getirilmiştir.

Burada Ziyanın bir hastaneye yatırılarak midesinin yıkanmasına ve suyunun tahliline lüzum görülmüştür.

Ziya, perişan ve ağlar bir vaziyette hastaneye götürülmüştür.

Palto Hırsızı Yakalandı

Muhtelif tarihlerde birçok kimselerin palto, pardesü ve sairesini çalan Tepeköyde oturan Galip oğlu Zeki adında biri yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Yavaşca Kaçmak Istedi

Fakat Muvaffak Olamıyarak Yakalandı

Çimento fabrikasında çalışan Enver isminde bir adam dün fena halde sarhoş olarak Sirkeci civarında dolaşıp gelene geçene takılırken yakalanmış ve muayene edilmek üzere adliye tabibi Enver Karana getirilmiştir.

Enver Karan odasında başka bir hasta ile meşgul olurken Enver kendini muhafaza eden polisin elinden sıyrılarak Ağırceza koridorunun nihayetindeki pencereye doğru koşmuştur.

Sarhoşlukla pencereden düşmesine ramak kalan Enver, hemen polis tarafından yakalanmış ve muayeneden sonra hastaneye gönderilmiştir.

Yeni Emniyet Müdürümüzün Beyanatı

Yeni polis Müdürü Sadreddin Aka dün gece gazetecilere vaki olan beyanatında bilhassa demiştir ki:

«— Yeni vazifeme başlarken değerli İstanbul halkını ve matbuatını selâmlarım. Değerli arkadaşım Salih Kılıcdan müdiriyet işlerini tesellüm etmiş bulunuyorum. Üç buçuk sene evvel de Ankara Polis müdürlüğünü ondan devralmıştım. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da arkadaşımın kurduğu yol ve prensipler dahilinde hükûmetin direktiflerini tahakkuk ettirmeğe çalışacağım. Emniyet kadrosunda hiç bir tadilât varid değildir.

Gazeteci arkadaşların polise aid vakayi hakkında daha yakından malûmat alabilmelerini temin için azamî kolaylıklar gösterilecektir. Ankarada olduğu gibi burada da bilhassa sirkat vak'aları üzerinde duracağım. Bir küçük hırsızlık vak'ası, bütün bir semt halkını bihuzur edebilir. Muhterem İstanbul halkının malını ve canını korumağa - şimdiye kadar olduğu gibi - ehemmiyetle devam edilecektir.»

Üvey Anasını Dövmüş

Bakırköyde oturan Vehbi isminde birinin çocukları üvey anneleri Atiyeden reçel istemişler, fakat Atiye çocukların bu isteğini yerine getirmemiştir.

Bunun üzerine çocuklardan Vehbi Atiyeyi fena halde dövmüştür. Vehbi yakalanarak adliyeye verilmiş, üçüncü sulh ceza mahkemesinde 29 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Polise Hakaret Eden Suçlu

Bankalar mevkifinde vazife başında bulunan bir polisi tahkir eden Hidayet adında biri dün dördüncü asliye ceza mahkemesinde 25 gün hapse ve 25 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Bir Yangın Başlangıcı

Beşiktaşta Serencebey yokuşunda Beyoğlu noterliği kâtiplerinden Ziya tarafından yaptırılmakta olan apartımanda amele Mansur ile Yorgi tarafından katran kaynatmak için yakılan ateşten yangın çıkmış ise de sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Alacak Yüzünden Çıkan Kavga

Fatihte Malta çarşısında marangoz Tayyar bir alacak yüzünden çıkan kavga neticesinde Murad isminde birini bir demir parçasile başından yaralamıştır.

Bir Sandık Portakal Çalmış

Kocamustafapaşada oturan Celâl oğlu Abidin Köprüaltında Vehbinin bir sandık portakalını çalıp savuşurken tutulmuştur. Abidin adliyeye verilmiş ve üçüncü sulh cezada on gün hapse mahkûm edilmiştir.

Dokumacılar dün Toplandılar

İktisad Vekâletine müracaata karar verdiler

Pamuk mensucatı sanayii erbabı, son günlerde, piyasada kâfi derecede pamuk bulamadıkları cihetle İstanbul Sanayi Birliğine başvurmuşlardı. Pamuğun piyasada azalmasına sebep İtalyanın memleketimizden mühim miktarda pamuk almasıdır.

Yerli pamuk sanayiimizi topyekûn alâkadar eden bu vaziyete bir hal çaresi bulunması için ilgili sanayiciler dün, Sanayi Birliğinde yaptıkları toplantıda, derhal İktısad Vekâletine müracaate karar vermişlerdir.

İhracat İşleri

İktisat Vekâleti teşkilâtlandırma müdürü Servet, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Mumaileyh burada bazı iktisadî işler hakkında tetkiklerde bulunacak ve bilâhare Ankaraya dönecektir.

İktisat Vekâleti muhtelif mıntakalarda ihracatını teşkilâtlandırma için yeni ve mühim tedbirler alacaktır.

Dış Politika

"Korsika, Nis, Tunus,, Nümayişi

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

İtalyan meclisinde Fransa aleyhine yapılan «Korsika, Nis, Tunus» nümayişi, Fransada da müşkül nümayiş ile karşılanmıştır. Fakat beklenildiği gibi, bu mümayişlerin en şiddetlisi de ismi geçen memlekette yapıldı. Bu memleketlerle İtalyanın alâkası nedir?

Korsika, bilindiği gibi, Cenova körfezinin cenubunda büyük bir adadır. Vaktile Akdenizin kuvvetli deniz devletlerinden biri olan Ceneviz cumhuriyetine aid iken ada, 1768 senesinde Fransaya terkedilmişti. Esasen Cenova cumhuriyeti de Fransanın himayesine girmişti. Cumhuriyet, Fransız ihtilâlinin ve Napolyon muharebelerinin karışıklığı içinde kaynadı gitti. Korsika Fransada kalmakla beraber, Cenova cumhuriyetinin diğer toprakları, 1815 Viyana muharebesile Sardunya krallığına terkedildi ki bilindiği gibi, Sardunya veyahud Piemont krallığı, bugünkü büyük İtalyanın nüvesini teşkil etmiştir.

Nise gelince; Akdeniz sahillerindeki bu mıntaka ve o isimdeki şehir, 1860 senesine kadar Sardunya veyahud Piemonte krallığının parçasını teşkil ediyordu. Kral Kont Kavur'un liderliği altında İtalyan birliğini kurmak için teşebbüse girişmeğe karar verdiği zaman, ilk adım olarak, Avusturyadan Venediki ve Lombardiyayı almayı kurmuştu. Fakat bu küçük Piemontenin yalnız başına yapacağı iş değildi. Bunun için Kavur Fransaya seyahat ederek üçüncü Napolyon ile görüştü ve anlaştı. Anlaşmya göre, Fransa asker göndererek Venedik ve Lombardiyanın istirdadında Piemonteye Avusturyaya karşı yardım edecek. Buna karşılık olmak üzere de Nis ve Savuayı alacaktı.

Piemonte bunun üzerine Avusturyaya karşı harb yaptı. Ve Fransa da müttefik olarak Piemonteye yardım etti. Fakat bu yardım sonuna kadar yapılamamıştır. Bu yüzden Piemonte 1859 senesinde Venediki alamadı. Lombardiya ile iktifa etmeğe mecbur kaldı. Diğer taraftan üçüncü Napolyon yardımının karşılığı olan Nisi ve Savuayı Piemonteden aldı. Nis 1860 senesindenberi Fransanın cenup vilâyetlerinden birini teşkil etmektedir.

Tunus üzerindeki İtalyan iddiasının da elli sekiz senelik bir tarihi vardır. Tunus, 1880 senesine kadar hukukan Osmanlı İmparatorluğunun bir cüzü idi. Fakat bir kaç asırdanberi Tunus beyleri, memleketi bildikleri gibi idare ediyorlardı. 1830 senesinde Cezayiri eline geçiren Fransa, Tunusu da almıya karar verdiğinden imparatorluğun nüfuzunu kırmak için elden geleni yapıyordu. İtalya 1870 senesinde millî birliğini tamamladıktan sonra Tunusa göz koymuştu. Coğrafya itibarile İtalyaya yakın olduğu gibi, Tunusta o zaman 90 bin kadar da İtalyan

(Devamı 6 ıncı sahifede)

GÖKYÜZÜNDE AŞK YARIŞLARI

No. 52 — Yazan: İskender F. SERTELLİ

Nihat el altından istifasını vermişti.

Bayan Pakizenin ve Perihanın bu istifadan haberleri yoktu.

Nihat ilk önce hareket edecek, Margarit ondan üç gün sonra gidecekti.

***

Bir akşam Reşat Yeşilköye giderken, Sirkecide Nihaşla rastladı:

— Vay Bayım.. Nereye böyle?

Nihat çok telâşlı görünüyordu.

— Aman dostum, dedi, başımda bir dert var.

Hollandalılar İstanbulda bir tayyare fabrikası kurmak istiyorlar. Bunun için hükûmetten müsade almışlar.

Bunları Avrupada tanırdım.. Bana çok itimatları vardır. Bütün ısrarlarıma rağmen beni burada kurulacak fabrikaya memur ettiler. Ayda altı yüz lira aylıkla bağlandım.

— Vallahi çok sevindim bu işe. Fabrika nerede kurulacak?

— İstanbulda. Fakat semti henüz tespit edilmedi. Şimdi teşkilâtla meşgulüz... Maaşım on beş gündür işliyor.

— Yeşilköyü bırakıyor musun?

— Hayır, oradaki vazifeme halel gelmiyecek... Zaten Hollandalıların yapacağı işin içine girme mi hükûmet te istiyor. Şimdilik Yeni Postahane arkasında bir handa çalışıyoruz.

— Mükemmel bir iş bu. Aman kaçırma sakın bu fırsatı. Ayda altı yüz lira az para değil.

— Yalnız bununla kalmıyacak.. Senelik ikramiyeleri de var.

— Tebrik ederim... Büyük şansın varmış!

Bu kısa konuşmadan sonra ayrıldılar.

Reşad Yeşilköye gidiyordu.

Döndü..

Doğruca polis müdiriyetine koştu.. Yılmazı buldu:

— Azizim, Nihad çok talihli bir adam. Altı yüz lira aylıkla Hollandalıların yanına girmiş.

Dedi.

Yılmaz birdenbire bu haberdeki inceliği ve hileyi anlayamamıştı.

— Olabilir, dedi, dünya açıkgözlerindir.

Önündeki evrakı dosyasına koydu:

— Nerde çalışacak dedin?

— Yenipostanenin arkasındaki hanlardan birinde çalışıyorlarmış..

— Hangi han olduğunu söylemedi mi?,

— Söylemedi. Ben de soramadım..

— Keşke sorsaydın? Maamafih oradaki hanlarda çalışan ecnebileri öğrenmek güç bir iş değil.

— Bu vaziyete göre Nihadın Almanyaya gitmek teşebbüsü geri kaldı demek?

— Kendisine: «Almanyaya gitmiyor musun?» diye sordum. Bana: «Hükûmet, bu teşekkülde çalışmamı daha muvafık buldu. Şimdilik gitmiyorum» dedi.

Yılmaz:

— Sen bana iki gün sonra yine uğra. Ben şu işi takip ettireyim.

Diyerek Rşadla beraber müdiriyetten çıktı.

Yılmaz o günlerde (sahte tahvilât âmilleri) ni takib etmekle meşguldü. Böyle ikinci derecede bir iş üzerinde vakit ve mesai sarfedecek halde değildi.

Nihadın ailevî vaziyeti Yılmazın zihnini kurcalamıyor değildi. Fakat, Nihadın peşini kovalamak için yeni bir emir almamıştı. Onunla ancak şahsan alâkadar oluyor ve Nihadın günün birinde büyük bir facianın kahramanı olabileceğini kuvvetle tahmin ediyord.

Yılmaz, Reşaddan ayrılacağı sırada gülerek sordu:

— Sizin nikâhtan ne haber?

Reşad ciddî bir tavırla cevab verdi:

— Galata yangın kulesi için müsaade almakla uğraşıyoruz.

— Hâlâ bu fikirden vaz geçmediniz mi?

— Benim böyle bir iddiam yok. Fakat, Cahide israr ediyor.

— Bundan daha eksantrik bir nikâh şekli bulamadınız demek?..

— Hayır. Bulamadık.. Sen buldunsa, Allah aşkına söyle bize!

Yılmaz, Reşadın elini sıktı:

— Böyle zırva işlerle uğraşmağa vaktim yok, azizim! Allaha ısmarladık.

— İki gün sonra geleceğim.. Bu işi de görüşürüz, olmaz mı?

Yılmaz başını sallıyarak uzaklaştı.

★

Nihadın hangi sözüne inanmak lâzım geldiğini kimse bilmiyor. ne yapacağını kestirmek kabil olmuyordu.

Nihad bir sabah sivil olarak Yeşilköye gitti.. Bayan Pakizenin elini öptü.. Perihanla vedalaştı:

— Düşmanlarım pek çok, dedi Aramızı bozmak için bir takım çirkin dedikodular yapıyorlar. Sen bunlara sakın kulak verme! Bilhassa çok yakın dostların olan Reşad ve Cahidenin sözlerine hiç inanma!

(Devamı var)

FIKRA

Hediyelerimizi yazıyoruz

Fıkra müsabakamız için hazırlıklarımızı bitirdik. Okuyucularımız fıkralarını göndermeğe başlamışlardır. Bu fıkraları ayın onundan itibaren sıra ile neşre başlıyoruz.

Gönderilecek fıkralar dün ve daha evvelki günkü nüshalarımızda verdiğimiz izahat dairesinde yazılmış olmalıdır.

Kura neticesinde birinci gelen fıkra sahibine kıymetli bir radyo makinesi, ikinciye bir fotoğraf makinesi, üçüncüye [illegible] kıymetli bir kol saati, dördüncüye bir dolma kalem, beşinciye gazetemizin üç aylık abonesi hediye olarak takdim edilecektir.

Beşinciden onuncuya kadar birer fotoğraf albümü, onuncudan on beşinciye kadar bir boya takımı, on beşinciden yirminciye kadar birer hatıra defteri, yirminciden yirmi beşinciye kadar da birer deste kurşun kalem hediye edilecektir.

Yirmi beşinciden ellinciye kadar derece alan okuyucularımıza en kıymetli artist kartları verilecektir.

Bazı San'atlar Ölüyor

Küçük San'atlar Kanunu Bunları İhya edebilecek mi?

Esnaf Bu Hususda Ne Söylüyor?

Kılıççılık, sedefçilik, oymacılık, kakmacılık, bıçakçılık ve saire gibi bazı küçük san'at zümrelerinde çırak yetiştirilmemekte olduğu bir zamanlar çok inkişaf eden bu ince san'atların ölüme mahkûm bir vaziyette bulundukları alâkadarlara bildirilmiştir.

Bu münasebetle küçük san'atlar kanununun bir an evvel mevkii tatbika konulması suretile mezkûr kanundaki cezrî hükümlerden istifade olunmas istenmiştir.

Kanunda; her san'atkârın muhakkak çırak yetiştirmeğe mecbur olduğu tasrih edildiğinden kanun mevkii tatbika nekadar çabuk girerse bu eski ve ince san'at zümrelerinin yeni çıraklara o kadar çabuk kavuşacağı ümid edilmektedir.

Lâkin dün bu hususta mezkûr san'atkârlar arasında bir tetkikat yapan muharririmize, yaşlı ve emektar ustalar, maalesef yeni küçük san'atlar kanununun bu kabil ince ve pek eski sanayiin ihyası hususunda ümid edilen neticeyi vermiyeceğinden korktuklarını söylemişlerdir.

Bunlar; şimdi herkesin, hatta çocukların bile kolaycacık para kazandıran işler peşinde koştuğunu beyan ederek meselâ kendi nefesi açlıktan kokan eski bir kılıççının tozlu dükkânında hangi çırağın hayatını bağlıyarak 10-15 kuruş gündelikle kör bir san'atı öğrenmeğe hevese edeceğini sormaktadırlar!...

Binaenaleyh bunlar; yalnız çırak yetiştirmek hakkındaki mecburiyetin gayrikâfi olduğunu ısrarla iddia etmekte ve ustayı çırak yetiştirmiyorsun diye cezalandırmayı düşünmeden evvel, eski ve ince san'atlara karşı halkta bir rağbet uyandıracak, bu san'atları ihya edecek tedbirler almanın daha makul ve yerinde olacağını ehemmiyetle söylemektedirler.

HALÛK CEMAL

Bir Bakışta

Allah Kuvvet Versin

İstanbul valisi, Belediye reisi ve Parti başkanı Lûtfi Kırdar eğer işe başladığı günden bugüne kadar gündelik gazetelerin kendisine tahsis edilen yazılarını okuyabilmekten fırsat bulup üç işinde birer saat çalışabildi ise bize düşen:

— Bravooo..

Demek olur. İstanbulun derdi büyük, büyük amma anketlerle, halk arasında rey toplar gibi ihtiyaç listesi toplamakla, dilekleri sütun sütun yazı halinde gazetelerle neşretmekle bilmeyiz yeni vali ve belediye reisimize iyilik mi, kötülük mü ederiz. Hiç bir şey olmasa bu kadar neşriyat ve gazeteler dolusu dilek kendisinin iş maneviyatını keser, göz dağı verir.

İhtiyaç listesi neşredeceğimiz yerde bilinen ihtiyaçların biran evvel başarılması için Lûtfi Kırdara fırsat varsek her halde daha memnun olur. Amma, kendisi bundan memnunsa o vakit de bize sadece:

— Allah kuvvet versin..

Demek düşer.

BÜRHAN CEVAD

Günün meselesi:

Kapalı Ve Mısır Çarşıları Çöküyor mu

Esnaf nelerden Şikâyetci, Nelerden Memnun Görünüyor

Dünkü sabah gazetelerinden birinde, Kapalı ve Mısır çarşılarının bazı yerlerinde çöküntüler görüldüğü ve bu yüzden esnafın alâkadarlar nezdinde teşebbüslerde bulunulduğu hakkında bir havadis vardı.

Gerek Mısır çarşısı, gerek Kapalı çarşıda yaptığımız mahallî tahkikat ve esnafla temasımızdan aldığımız netice şudur:

Mısır çarşısının bahçekapı cihetine açılan kapısında bundan 6 sene evvel bir çöküntü hâdisesi olmuştur. Fakat, bir taşın düşmesinden ibaret olan bu hâdise, Mısır çarşısı duvarlarile alâkadar olmayıp çarşının mezkûr cihetinde, ön kısmında bulunan «Haraççı hanının kemer duvarına aiddi. Bunun üzerine o zamanlar kapının önünde tamirat için tertibat alınmış kalaslarla bir iskele kurulmuştu. Senelerdenberi bu iskele oradan kaldırılmamış ve icabeden tamirat yapılmamıştır. Bunun sebebi de belediye ile han sahibi arasında çıkan bir ihtilâftır. Bu yüzden bilhassa kapı ağzına yakın olan esnaf çok müşteki bulunmaktadırlar. Çünkü bu iskele güneşe ve ışığa mâni olmaktadır.

Çarşının iç kısımları ise: Yıkılmak, çökmek gibi bir vaziyet olmadığı gibi bir sıva döküntüsü bile göze çarpmamaktadır. Esnaf çarşıdan ve dükkânlarından fevkalâde memnuniyet izhar etmekte ve en şiddetli yağmurlarda bile akmadığını söylemektedirler.

Kapalı çarşıya gelince: Burada da, belli başlı bir çöküntü görülmemekle beraber, esnaf, böyle bir hâdisenin yakın bir istikbal için pek muhtemel olduğunu düşünerek bu yüzden endişeye düşmektedir. Esnafı bu endişeye sevkeden sebeb şudur:

Kapalı çarşının, bilhassa, zenneciler, kolancılar kısmı, kışın, yağmurlu havalarda, ahşap ve harab bir evin tavanı gibi şarıl şarıl akmakta bütün sütunlardan sular sızmaktadır. Bittabi, çok sağlamı olan çarşı duvarları yıllardanberi bu ıslaklık, bu rutubetle gittikçe çürümektedir. İşte bu neticei tabiiyedir ki, çarşının en ziyade akan yerlerinde bulunan esnafı telâşa ve endişeye düşürmektedir.

Kapalı çarşıda Belediyenin, evkafın müzeler idaresinin ve muhtelif eşhasın tesahüb hakları olduğu münasebetle kolaylıkla toplu bir anlaşma yapılamadığından tamir işi daima sürüncemede kalmaktadır. Esnaf ise çekilen rahatsızlık ve hissedilen tehlike karşısında son söz olarak şöyle demektedir:

— Eğer buranın tarihî bir değeri varsa, eğer yıkılıp harap olması istenmiyorsa Belediye, Evkaf müzeler idaresi, bu üç makamdan biri, veya her üçü müştereken bu işle alâkadar olarak, hem bizi büyük bir derd ve tehlikeden hem de çarşıyı mutlak bir harabiyetten, biran evvel, kurtarmalıdırlar.

Eski Elbiseler

Kontrol İçin Belediye Yeni tedbirler alıyor

Son zamanlarda «Bit Pazarı» «Yenicami», «Kapalı çarşı» ve saire gibi müstamel eşya satlan yerlerde satılan eski elbise ve paltoların sahiplerinden alındığı gibi doğrudan doğruya müşterilere verildiği görülmüştür.

Halbuki sıhhat bakımından bunların muhakkak belediye «Tebhirhanesi» ne gönderilmesi ve ancak orada etüvden geçirildikten sonra satılması icap etmektedir.

Belediye talimatnamesindeki yasağa rağmen bazı elbisecilerin bu kayda riayet etmediği yapılan teftişlerle anlaşıldığından badema belediye memurlarının mıntakalarındaki bu kabil yerleri haftada bir kaç kere ve ansızın kontrol etmeleri hususunda alâkadarlara yeni bir emir verilmiştir.

Bu teftişlerde; tebhirhane mühürü olmayan elbiseler ve paltolar bulunursa derhal müsadere olunacaktır.

Cürmün tekerrüründe bu kabil dükkânların kapatılmasına kadar gidilecektir.

Trakyanın İktısadî Kalkınması

Trakya Umum Müfettişi General Kâzım Dirik dün «Türkofis» İstanbul merkezine gelmiştir.

General Kâzım Dirik, hem öğleden evvel ve hem öğleden sonra yaptığı bu ziyaretlerinde Türkofis Müdürü Cemal Ziya ile Trakyanın iktisadî kalkınması hakkında alınacak yeni tedbirler etrafında görüşmüştür.

Yeşilay Kurumuna Gelen Cevablar

Yeşilay Kurumunun yıllık kongresi münasebetile Reisicumhurumuz İnönü ile Meclis Reisine, Başvekil, Dahiliye ve Sıhhat vekillerine birer telgraf çekilmişti.

Dün büyüklerimizden bu telgraflara cevaplar gönderilmiştir.

Halk Felsefesi

Belediyenin Teşkilâtı

Hepimiz, büyük bir hüsnüniyetle İstanbulun güzelleşmesini, modern bir şehir olmasını istiyoruz. İstiyoruz ki, bu şehirde yaşıyan hemşeriler rahat olsunlar.. Bunun için de yeni Vali ve Belediye Reisinden birçok işler istiyoruz. Boyuna iş istemek ne dereceye kadar doğru ise, bütçe, formalite ve kanun imkânlarını da hesaba katmak o derece hakşinaslık olur. Binaenaleyh şimdiye kadar yapılamamış işleri tamamen ihmale atfetmek kat'iyyen doğru değildir.

Sayın Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarın üç beş gün içinde İstanbul Belediyesinin teşkilâtını, çalışma tarzını, randıman derecesini en ince ve doğru ölçülerle kavrıyacağını iddia etmek fazla nikbinlik olur. Esasen böyle acele bir kanaat yanlıştır. Etraflı ve uzun metodlardan sonradır ki, icap eden en verimli tedbirler alınacaktır.

Lûtfi Kırdarın muvaffak olabilmesi için matbuat yardım etmeyi vâdetmişti. Ben böyle bir hüsnüniyetin hareket noktasından başlıyarak bir meseleye daha temas edeceğim:

İstanbul Belediyesinin bugünkü teşkilâtı şehrin ve belde hizmetlerinin emrettiği şekilde organize edilmiş ve kâfi değildir. Alâkadar kanunların, kararnamelerin, nizamnamelerin ve belediye zabıtası talimatnamesinin hükümlerini tatbik edecek dış teşkilât gayri kâfidir. Halbuki, belediyenin muvaffak olabilmesinin sırrı, yukarıda mevzuu bahsettiğimiz hükümleri iyi tatbik edebilmektedir.

Buna mukabil, İstanbul Belediyesinin iç teşkilâtında, yani bürolarında belki de lüzumundan fazla kırtasiyecilik, lüzumundan fazla eleman vardır, yahut da bu teşkilât ve elemanların bir kısmı yerini iyi bulamamış şekilde vazife göregelmişlerdir.

Hulâsa: İstanbul Belediyesinin teşkilâtı da ehemmiyetle tetkike, yeniden tanzime değer bir mevzudur.

REŞAD FEYZİ

Kereste Gümrük Resimleri

Beş Kuruşa İndiriliyor

Ereğli kömür havzasındaki kömür ocaklarında «sütun» olarak konulmak üzere hariç memleketlerden getirilecek olan kerestelerin gümrük resminin indirilmesi lüzumlu görülmüştür.

Bunun üzerine İktısad Vekâleti yeni bir kanun projesi hazırlıyarak İcra Vekilleri hey'etine vermiştir.

Mezkûr hey'etçe kabul ve tasdik olunan bu yeni proje mucibince bu gümrük resmi kiloda 5 kuruşa tenzil olunmuştur.

Şap Hastalığı

Yenidan Eğede görüldü

Egede, İzmir vilâyetinin 11 köyündeki hayvanlarda şap hastalığı çıkmıştır.

Bu hastalığa karşı derhal mücadele açılmıştır.

Hastalık mıntakaları kordon altına alınmış, buradaki bütün hayvanlara aşı tatbik olunmuştur.

Mareşal Çakmak Geliyor

Hududda Karşılanacak

İstanbul - Edirne hattında teftiş ve tetkiklerde bulunmak üzere 9 uncu işletme müdürü Nüzhet Geyder, dün Trakyaya gitmiştir.

Mumaileyh ayni zamanda hududa kadar gidecek ve orada; «Atina» da Balkan Erkânıharbiyei Umumiye reisleri toplantısından dönmekte olan Mareşal Fevzi Çakmağı karşılayarak ayni trenle şehrimize gelecektir.

Mareşal Fevzi Çakmak öbür gün şehrimizde bulunacaktır.

Beden Terbiyesi Teşkilâtı

«Beden terbiyesi umum müdürlüğü» hakkında Başvekâletten vilâyetlere bir tamim gönderilmiştir.

Bunda, Başvekâlete bağlı bulunan ve Türk gençliğinin ideal birşekilde yetişmesi için çalışacak olan bu yeni teşekküle her türlü yardımın yapılması bildirilmektedir.

Açıkta Satış Yasak

Emre Riaye Etmiyenler Şiddetle Cezalandırılacaklar

Emre riayet etmiyenler şiddetle cezalandırılacaklar.

Simit, çörek vesaire gibi halkın sık ve çok aldığı hamur işleri maddelerinin açıkta satılmaması belediye talimatnamesi ahkâmındandır.

Fakat buna rağmen bilhassa sabahları ekser simitçilerin açıkta simit vesaire sattıkları görülmüştür.

Bunun üzerine dün sabah muhtelif mıntakalarda yapılan âni kontrollarda «200» den fazla simit müsadere olunmuştur.

Toprak Mahsulleri Ofisi

Ankaraya Bu Ayın 15 inde Taşınıyor

Toprak Ofisin Ankaraya naklolunacağını yazmıştık. Bu nakle ayın 15 inci günü başlanılacaktır. İcap eden hazırlıklara şimdiden girişilmiştir. Nakil işi en kısa bir zamanda ikmal olunacak ve sene başından itibaren burada yalnız Ofisin İstanbul şubesi kalacaktır.

Ofisin memleketimizin nerelerinde yeni şubeler açacağı da yakında belli olacak ve tahminlere göre ilk şube «Mersin» de tesis olunacaktır.

Esnaf İşleri

Hastane, Barındırma Yurdu Meseleleri

Şehrimizde bulunan esnaf cemiyetleri, esnaf için gitgide daha faydalı bir hale gelmektedir. Bu cümleden olmak üzere cemiyetler idare hey'etleri aralarında iki karar virmişlerdir. Bunlardan biri; mevcut esnaf cemiyetleri hastahanesini daha ziyade tevsi etmek, pavyonlar ilâvesile hastahaneyi daha faydalı hale getirmek.. Diğer karar ise; bekâr esnafa sıhhî bir şekilde yatacak yer temin etmek maksadile 160 yataklı bir yurt kurmak..

Hastahaneye pavyon ilâve edildikten sonra esnaftan hastalanıp ta mezkûr hastahaneye müracaat edenlerin yatmak ihtiyacında olanları yatırmak için yataksızlık, yersizlik mevzuu bahsolmıyacak, ve bu suretle esnaf bu sağlık yurdundan daha geniş mikyasta istifade etmiş olacaktır.

160 yataklı yurdun na maksatla kurulacağı ise izaha muhtaç bir keyfiyet değildir. Şehrimizde yerli olmıyan, taşradan buraya çalışmak üzere eglmiş bir çok amele ve esnaf vardır. Bunlar, kötü ve sıhhî şartlara uygun olmıyan bekâr odalarında, hanlarda vesair yerlered yatmaktadırlar. Böyle temiz ve sıhhî olmıyan yerlerde bekâr hayatı yaşıyanlar bu vaziyetten kurtarılacaklardır. Bu yurdun vasatî hesapla «4000» liraya çıkacağı tahmin edilmektedir.

Cemiyetlerine müfit olan bekâr esnaf bu kurulacak olan yurtda yatacaklar, sabah ve akşam yemeklerini yiyecekler, her gün muntazam banyo, yapacaklar; bunun için, - alâkadarlarca yapılan hesaba nazaran - müessese, bir kişiden günde yirmi beş kuruş, masraf olarak alacak ve bununla tekmil masraf karşılanabilecektir. Bu suretle istirahat ve gıdasını temin etmeğe ayda yedi buçuk lira gibi ehemmiyetsiz bir para ile muvaffak olabilecek esnafın en mühim ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Ancak, gerek hastahanenin tevsii, gerekse mevzuubahis şekilde bir yurt tesisi Kânunusani ayı içinde kesbi kat'iyyet edecektir. Çünkü sene nihayeti olmak itibarile bütün esnaf cemiyetleri yıllık hesapların ıkimal ile, bütçelerini tesbit ederek Ticaret Odası esnaf şubesi müdürlüğünün tasdikına arzetmekle meşguldürler. Bir kısım cemiyetler bütçelerini mezkûr makama arzetmiş olmakla beraber bazıları henüz göndermemiş bulunmaktadır. Bu formalite bu ayın nihayetine kadar ikmal edilerek bütçelerin vaziyeti taayyün etmiş olacaktır.

Takas İşleri

Şehrimizde takas muamelelerinin geciktiği hakkında yapılan şikâyetler üzerine alâkadarlarca derhal tahkikat yapılarak icap eden tedbirler de alınmıştır.

Bunun üzerine hiçbir takas sürümcenede kalmamıştır.

Bu vaziyetten memnun olan takasçılar tedbirlerin ayni şekilde devam etmseini istemektedirler.

Birimizin derdi Hepimizin derdi

Bizim de vazifelerimiz vardır

İstanbul içinde yaşadığımız şehirdir. Güzel, temiz ve bakımlı olmasını istiyorsak, mutlaka her işi, Devletten, Belediyeden beklememeliyiz. Bize de düşen işler vardır. Bilhassa şehrin temizliği, umumi manzarasının güzelliğinde bizlere de düşen vazifeler vardır. Meselâ zabıtai belediye talimatnamesi, şehirleri alâkadar eden diğer kanunlar ve saire vatandaşlardan birçok fena hareketlerin yapılmamasını ister. Bir takım vazifelerin de vaktinde, süratle, belediye ve hükûmet teşkilâtını yormadan, üzmeden yapılmasını ister. Biz, kendi üzerimize düşen bu vazifeleri hüsnü niyetle ve dikkatle yapmalıyız.

Bu suretle devletin, belediyenin işlerini kolaylaştırmış oluruz. Her meslekten hemşerinin yapması veya yapmaması lâzım gelen bir takım işler, hareketler vardır. Bunlara azam itina etmeliyiz. Biz kendi payımıza düşen vazifeleri hüsnü ifa ettikten sonradır ki, Belediyeden, işlerin iyi gitmesini istemeliyiz.

Oturduğu şehir belediyesinden iyi iş beklemek, iyi vatandaşın, iyi hemşerinin hakkıdır.

ZORBALAR SALTANATI

No. 6

Yazan: M. Sami KARAYEL

Ramiz Efendi paşanın fikirlerini beğenmişti. Doğru söylüyordu, doğru düşünüyordu. İstanbula girdikten sonra; her şeyi usuletle yapabilirlerdi. Ortalığı velveleye vermek muvafık değildi. Paşaya, biraz mülâhazadan sonra cevab verdi:

— Düşünceleriniz muvafıktır paşam... Yalnız; bugün hareket emrini Sadrazama haber vermek lâzım... Biran evvel İstanbula yetişelim...

— Evet; birazdan Sadrıazamın çadırına giderek derhal İstanbula hareket emrini verdireceğim. Dedi.

Artık, mükâleme bitmişti. Ramiz Efendi çadırına çekildi. Alemdar da, biraz sonra serdar ve Sadrazam paşanın otağına giderek İstanbula hareket emrini verdirmişti.

★

Ordu İstanbul üzerine hareke te başlamıştı. Bütün vüzera ve ordu erkânı sevinç içinde idiler. Lâf değil, aylardanberi Tuna boylarında, Balkanlarda çadır içinde bunalmışlardı. Kâşanelerde çekilip çubuk çekeceklerdi.

Alemdar Mustafa Paşanın on sekiz bin kişilik süvari ordusundan mürekkep muntazam kıtaatı her ihtimale karşı ordunun en gerisinden geliyordu. Sanki; bir silindir gibi önündeki kuvveti ezerek İstanbula doğru sürüklüyordu.

Pinarhisarından ayrılırken sadrazam tarafından İstanbula haberciler yollanmıştı.

Padişaha; ordunun İstanbula hangi sebeplerden dolayı geldiği bildiriliyordu.

Hülâsatan deniyordu ki:

— Şimdilik düşmanla altı aylık mütareke aktedilmiştir. Ordu kışlamak üzere Edirneye çekilmiş ise de, bazı ihtiyaçların yakından ve merkezden itmamı için İstanbula gelmek zarurî görülmüştür. Zatı şahanelerinin isabetli ve şifahî iradelerine muttali olmak kaygusile yeniçeri kullarınızla, vüzera ve rical köleleriniz ordu ile İstanbula gelmeğe karar verilmiştir. Tuna serdarı Alemdar Mustafa Paşa kulunuz da hakipayi şahanelerine yüz sürmek üzere maiyyetimizle beraber gelmektedirler ve ilâh...

Ordu, Davutpaşa sahrasına gelirken, haberciler ordunun İstanbula gelmek üzere olduğunu, İstanbula bildirmişlerdi.

İstanbul altüst olmuştu. Bilhassa; Alemdar Mustafa Paşanın kuvvetlerile beraber İstanbul üzerine gelmesi yeniçerileri, saray erkânını, Babıâli ricalini, Şeyhülislâm Ataullah efendyi şaşırtmıştı. Ağızdan ağıza fısıltılar oluyordu:

— Bu zorba ve derebeyi İstanbula girerse hepimizi kılıçtan geçirir... Ne yapıp, yapıp İstanbula sokmamalıyız... Gerisin geriye göndermeliyiz...

Şeyhülislâm efendi; Sadaret Kaymakamı Padişahı şu yolda zehirlemişlerdi:

— Efendimiz; Alemdar Mustafa Paşanın kuvvetlerile İstanbula gelmesi azim bir tehlikedir... Hem izni şahaneleri vaki olmadan bir derebeyinin sellemeüs selâm Darülhilâfetülâliyyeye girmesi bid'attir. Ali Osman devleti kurulalı beri böyle bir hal vukuua gelmemiştir. Neticesi vahimdir. Sultan Selimi tahta iade etmeleri de muhtemeldir ve ilâh...

Padişahn maiyyetinde bulunan Kızlarağası vesaire Rusçuk yâranının tesiri altında kaldıklarından Alemdar Mustafa Paşanın İstanbula geldiğini istiyorlardı.

Kızlarağasını Rusçuk yâranı kandırmıştı. Hattâ; ağa vasıtasile Sultan Mustafayı da gizlice tesirleri altına almışlardı.

Sözde Alemdar Mustafa Paşa, İstanbula gelirse mahlû Sultan Selimi katledecek, Sultan Mustafayı yegâne vârisi saltanat olarak yerinde ipka edecekti.

Hernekadar Sultan Selimi tahttan indiren Kabakçı ve avenesi, Sultan Selimi katliçin Kzlarağası ve Sadaret Kaymakamı tarafından teşvik edilmiş ise de bunlar bu işe yanaşmamışlardı. Hattâ; Yeniçeri ağası ve bazı ileri gelen yeniçeri zabitanı şu mütaleada bulunmuşlardı:

— Genç Osman vak'ası hâlâ halk arasında lânetle yaşamaktadır. Yeniçeriler bu vak'anın zulmü ve dedikodusu altında yaşarken ikinci bir lânetleme olacak vak'a ihdas edemezler...

Halbuki; Sultan Mustafa ve taraftarları mevkilerini tahkim için Sultan Selimin vücudünün ortadan kalkmasını lüzumlu görüyorlardı. Çünkü; ortada dönen dedikodular bu adamları korkutuyorlardı. On dokuz sene padişahlık eden Sultan Selim millete, devlete büyük hizmetler yapmış bir padişahtı. Sultan Mustafa tahta çıkalı bir sene olduğu halde hiçbir şey yapmadığı gibi, namuslu, ehli ırz takımı olanlar sergerdelerin ve serdengeçtilerin baziçesi olmuştu.

(Devamı var)

Yeni Yılda Politika Alemi Ne Hal Alacak?

Almanyanın Fırsat Kollıyarak Yeni Hâdiseler Çıkaracağı Tahmin Ediliyor

Italya Tunusu Niçin Istiyor?

Eylûlde Avrupada harp tehlikesi çıkmış ve bunun önüne geçilmişti. Münihteki toplantıdan sonra Avrupada yeni bir siyaset takip edilecek dendi. Ingiltere ile Almanya arasında birbirlerine silâh çekmiyeceklerine dair bir beyanname imzalandı. Şimdi de Fransa ile Almanya uzlaşıyorlar.

Şu halde Fransa, İngiltere ve Almanya arasında devamlı bir itilâf vücude gelecek diye beslenen ümitler kuvvetleniyor. Lâkin buna hükmederken acele etmemek lâzım. Çünkü Avrupada kavga ihtimalleri, sebepleri öyle büsbütün ortadan kalkmış değildir.

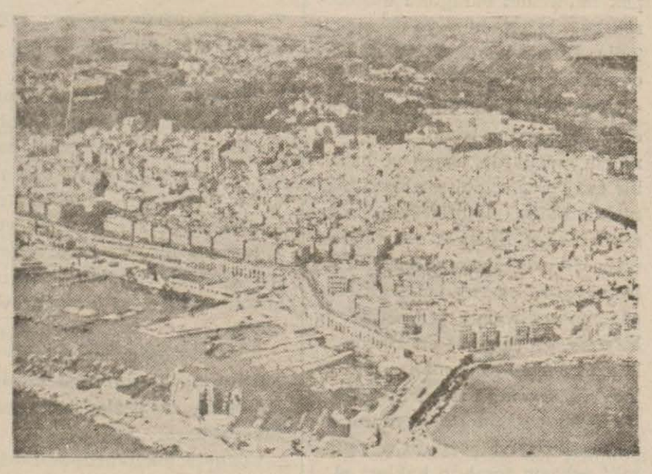

İtalyanların göz diktikleri Tunustan bir manzara

Bundan sonraki aylarda Avrupada yeniden bir hayli çetin meseleler çıkacağı anlaşılıyor.

Bu meseleler nerelerde çıkacak? Avrupa gazetelerinin neşriyatını bu sütunlarda hulâsa ederken «Son Telgraf» bir kaç gündenberi bu cihete temas etmektedir.

Almanyanın şimdiye kadar muhtelif fırsatlardan hemen istifade ederek derhal harekete geçtiği şu son bir sene zarfındaki vukuat ile daha iyi anlaşılmıştır. Harekete geçerken her şey etraflı hesab edilmekte, bundan çıkacak neticeler gözönüne alınmakta, ne gibi tehlikeler zuhur edeceği de düşünülmektedir.

Bu itibarla muvaffakiyet elde ediliyor. Binaenaleyh acaba kış aylarında Avrupa politika âleminde neler olacak?.

Bu politika âleminde merakla bekleniyor.

Geçen gün İtalya meb'uslar meclisinde Hariciye Nazırı nutuk söyliyerek Fransız - İtalyan münasebatından bahsederken bazı meb'usların :

— Tunus!. Tunus!. diye haykırdıkları daha evvel gelen telgraf haberleri arasında okunmuştu. İtalyan parlâmentosunda Tunustan bu tarzda bahsedilmesi Roma ile Paris arasındaki münasebetlerin hâlâ düzelmemiş olduğunu gösteriyor.

(Devamı 7 inci sahifede)

Fransadaki grev akim kalınca.

Dünyada yahudilik iflâs etmiş demektir

Komünistlere karşı işci mahafilinde bir düşmanlık dalgası dolaşıyor

Fransadaki umumî grev teşebbüsü akim kaldı. Şimdiye kadar günü gününe gelen telgrafların verdiği haberlerden ve gerev teşebbüslerinin geçirdiği safhaların vardığı neticeleri takip etmek mümkün olmuştur. Fakat Fransadaki hâdiselerin Avrupanın diğer belli başlı yerlerinde nasıl karşılandığını ve Fransada şimdiki hükûmet için neler düşünüldüğünü anlamak üzere yeni gelen Avrupa gazetelerinin yazdıklarına göz atmak icap ediyor.

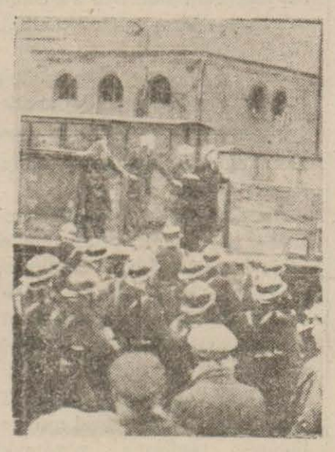

Son grev teşebbüsü esnasında Paristen bir köşe

Taymis gazetesi Fransadaki umumi grevin tam bir akamete uğradığını, hareketin başında olanların şimdi kendi vicdanlarını yoklamaları lâzım geldiğini yazıyor. Fakat Fransızlar arasında barışı vücude getirmek ve her tarafı yatıştırmak işinin yine Daladyeden beklenen bir vazife olduğunu söylüyor.

Deyli Telgraf gazetesi de Fransada grevi akim bıraktırmış olmakla Daladye hükûmetinin büyük bir muvaffakiyet kazandığını yazarak diyor ki:

(Devamı 7 inci sahifede)

Meraklı Şeyler

FÖTR ŞAPKA

Kadınların ve erkeklerin en çok rağbet gösterdikleri şapkalar, Fötr denilen şapkalardır.

Fakat, bu şapkalar ne vakit icat olundu, ilk evvel nerede yapıldı, kim tarafından kullanıldı? Bunu bilenlerimiz pek azdır.

İlk Fötr şapka fabrikası 1577 de, Fransada Orlean vilâyetinde açılmıştır ve yaptığı şapkalar bütün asıl zadelerin rağbetine mazhar olmuştur.

III üncü Hanri (âlâyı vâlâ) ile Orleana girdiği zaman maiyetinde bulunanların hemen hepsinin başında kül rengi Fötr şapka bulunduğunu zamanın tarihçileri kaydederler.

İLK UMUMİ KÜTÜPHANE

Umuma mahsus kütüphaneler, ilk evvel İbraniler tarafından tesis olunmuştur. Bu kütüphanede en çok kanuna ve dine ait kitaplar bulunurdu. Tabii bunlar şimdiki şekilde değildi. Levhalar üzerine yazılır, saklanırdı.

Tarihin kaydettiği en eski kitap koleksiyonu, İsanın doğuşundan 1,200 sene evvel Mısırda saltanat süren hükümdarlardan Osimanidasın koleksiyonu, yani kütüphanesidir.

Mamfisde, Vulkan mabedinde de bir kütüphane vardı. Fakat en zengin kütüphane İskenderiyede bulunan idi. Bu kütüphanede 54,800 cilt kitap vardı. Bunlar cilt veya tomar halinde idi.

Sezar devrinde yandı. Az sonra yeniden yapıldı ve kitapların sayısı 700000 ne çıkarıldı. Bazı tarihçiler bu kütüphanenin 650 de Halife Ömerin emrile yakıldığını iddia ederler. Birçokları da aksini...

ZARFLARIN AÇILMAMASI İÇİN

Adi zarfların açılması pek kolaydır. Sıcak bir suyun buharına tuttunuz veya üzerini biraz ıslattınız mı hemen açılıverir.

Buna mâni olmak istiyor musunuz? Zarfları kapamazdan evvel, zamklı yerlerine hafifce yumurta akı sürünüz, kapatınız ve üzerinden sıcak bir ütü geçiriniz.

DİKİLİ TAŞLAR

Türkiyede, İtalyada ve Fransada Mısırdan getirilmiş bir çok dikili taşlar vardır. Romada, büyük sirkte, Ogüstün mezarında, Vatikanda Sen Piyer meydanında; Parista Konkor, İstanbulda da At meydanında birer dikili taş vardır.

Mısırda, bunlardan başka daha bir çok dikili taşlar mevcuttur. Bunların birçoğu ayakta olduğu gibi bir çokları da devrilmiş, ya da İskenderiyede, Tebde, Helyopolisde kumların altına gömülmüştür. Bunların sayısı 20 den fazladır.

Dikili taşların en büyüğü Helyopolisdedir. At meydanındaki dikili taş, İmparator jülyen zamanında İstanbula getirilmiş, otuz sene kadar Sarayburnunda, deniz kenarında kaldıktan sonra Teodor tarafından Hipodromun ortasına dikilmiştir.

Yüksekliği 30 metrodur ve İsanın doğuşundan 1600 sene evveline aittir.

KUŞLARIN REKORÜ

Ornitolojist, yani kuşların hayatını tetkik eden bir âlim, Amerikalı Lankast vapurla yaptığı bir yolculukta bir kuşun yedi gün, yedi gece durmadan, dinlenmeden, bir yere konmadan uçtuğunu gördüğünü söylüyor.

Sayın âlimin tetkikatına göre kuşlar, bu devamlı uçuştan pek o kadar yorgunluk hissetmemektedirler ve Fregat denilen kuşlar kanatlarını sallamadan uzun müddet havada dururlar ve saatte 160 kilometre mesafe katederler.

VAZİFEŞİNAS BİR AVUKAT

Viyananın maruf avukatlarından Jüliüs Tober, müşterilerinin, kendisine tevdi ettikleri 300.000 şilini kısmen kumarda, kısmen de barlarda sarfettiği için - müşterileri namına - ve bizzat kendi aleyhine sui istimal davası açmıştır!...

ÇOCUK Bilmecesi

Hediyelerimizi hazırladık

Önümüzdeki pazartesi günü, çocuk okuyucularımız için hazırladığımız ilk meraklı bilmeceyi gazetemize koyacağız. Çocuk okuyucularımız bu bilmecelere karşı son derece alâka ve merak duyacaklardır.

Dün ve daha evvelki günkü nüshalarımızda bildirdiğimiz tafsilâta göre, bilmecelerimizi halledenler ve çekilece k kura neticesinde kazanlara şu sıra ile aşağıdaki hediyelerimizi vereceğiz.

Çocuk okuyucularımız, bilmecenin çıktığı pazartesi gününü takip edecek cumartesi günü hediyelerini gelip idarehanemizden alacaklardır.

Birinciye bir bisiklet, ikinciye bir fotoğraf makinesi, üçüncüye kıymetli bir kol saati, dördüncüye bir dolma kalem, beşinciye gazetemizin üç aylık abonesi hediye olarak takdim edilecektir.

Beşinciden onuncuya kadar birer fotoğraf albümü, onuncudan on beşinciye kadar bir boya takımı, on beşinciden yirminciye kadar birer hatıra defteri, yirminciden yirmi beşinciye kadar da birer deste kurşun kalem hediye edilecektir.

Yirmi beşinciden ellinciye kadar derece alan çocuk okuyucularımıza Şirleyin ve diğer artistlerin en güzel kartları verilecektir.

HİKÂYE

Aşk, Rezalettir

Yazan: FİLE

Ne yalan söyliyeyim? Ben aşktan hoşlanmam. Bilmem hangi Fransız müellifi - galiba Emil Tage - «bir türlü aşk bin türlü taklidi vardır» der. Bence «aşk» baştan başa bir taklid dir. Dersem bunu benim hissizliğime, daha doğrusu eşekliğime vermeyin. Ben de sevgiyi anlar ve sevginin iptilâ derecesini bilmez takdir etmez değilim. Bu, gönlün öyle bir kayışıdır ki Adem evlâdı bu müthiş incizabdan kendini ezelden ebede kadar kurtaramıyacaktır. Sevginin ifratına, kalbin en kuvvetli hislerle, en kuvvetli bağlantısına, eğer, aşk.. diyorlarsa mukaddes bir şeyden bahsettikleri muhakkaktır. Onu anlıyorum Zira bu, kalbin kelepçesidir. Bu ulvi hisse dil uzatmak kimin haddine düşmüş ki ben italei lisan edebilebileyim. Ona sözüm yok.

Lâkin «aşk» eğer şu her gün işitip de tiksindiğimiz züppe tezahür ise yemin edeyim ki ondan iğreniyorum. «Ben aşktan hoşlanmam» derken siz de elbette anlamışsınızdır ki ben bu kötü nev'ini kasdetmiş bulunuyordum. Maamafih şunu da ilâve edeyim. Yaşadığım müddetçe aşkın bir başka nev'ini de görmüş değilim. Söylüyorlar. Temin ediyorlar ki böyle bir mübarek his de varmış. Lamartin'in Graziyellâ'sındaki portakal ağaçlarının altında ilâhi bir rüzgârla gelen ulvî kalblerin efsanesi bazan da bu fanî arzın fanî ve yalancı mahlûkları arasında hakikatleşiveriyor, canlanıveriyormuş. İşittim, fakat hiç görmedim.

Sevgilisi uğrunda beynine tabanca sıkanları, bir mai göz, bir şehvelti buse için bileklerinin damarlarını kesenleri, kendini kaldırıp denize atanları gördüm.

Bunlar hepsi «fedakâr âşık» çerçevesinin içine girmiş nümayişçilerdi. «Onların samimiyetine inanmıyorum» dersem bana hain hain bakmayın. Evet! «Ölümü göze alan adamın samimiyetinden şüphe etmeğe ne hakkın var beherif?» demeyin.

Ben ölümünden değil, aşkından şüphe ediyorum. İyice bir dikkat edersek, onlardan bir çoğunun aşk değil nümayiş için kendi kendilerini heba ettiklerini görürüz. Ben, fotoğrafının gazete sütunlarına geçmesi için intihar eden budalaları gözlerimle gördüm. Artık nasıl inanabilirim?

Aşk, ebedileşmekse, ebedileşmek için bir zabıta havadisi içine küçücük bir gölgesini koydurmak gayreti sahibine çok pahalıya mal olmuş kötü ve alçakça bir nümayiş değil de nedir?

Ben bu hususta çok imansızım

Aşıkların düşmanıyım. Bir dostum vardı. Amma kendisine ne kadar inandığım, zevki selimile muhakemesindeki isabet ve asalete ne kadar itimad ettiğim bir adamdı o?.. Bir gün bana «ondan şüphe edeceksin» deselerdi ad-mallah bunu söyleyeni vurabilirdim. Günün birinde bana bu dost dünyanın bütünlüğünü zehir etmesini de bildi.

Geldi bana bir gün:

— Aşıkım. dedi.

O, inanmak istemediğim şeylere beni zorla inandırabilirdi. Çünkü dedim ya onun hakkındaki düşüncem tanıdığım bütün insanlar hakkındaki noktai nazarımdan bambaşka idi.

— Aşıkım dediği zaman.

Bütün imansızlığıma rağmen ona:

— Olabilir! de demiştim.

Fakat o, «olamaz» ı bana daha kuvvetle ittiham etti. Hikâyemi ondan gelen daha doğrusu onunla tamamlanan bir kanaatle yazıyorum.

Bana aşk maceralarını anlatırdı. Sevdiği kızla nasıl buluşuyorlar? Nasıl sevişiyorlar? Aşk ve garam saatlerini nasıl yaşıyorlar? Günü gününe, saati saatine, dakikası dakikasına bana haber verirdi.

— Senden başkasına söyliyemem. Bu, kalbimin gizli sırridır. Yalnız sen bil! diye başlar. Uzun geceler sabahlara kadar bana gözyaşları içinde anlatırdı. Hem de ne güzel. Ne harikulâde bir edebiyatla.

Ben mest olurdum. Yavaş yavaş «aşk» denen bu acayib muammaya adeta ısınır gibi de oluyordum.

Uzatmıyalım. Sonra ne oldu bilir misiniz Bana bütün anlattığı aşk hikâyelerini günün birinde ben bir tercüme romanda okumayayım mı? Benim aziz ve değerli dostum bana tesadüfün oğlumak lûtfunu gösterip de aşağı olduğum bir hakikati talim etmiş oldu. Meğer bizim aziz arkadaşımız, meşhur bir müellifin romanından mülhem olarak onun kahramanlarından birine revâ gördüğü bir macerayı yaşıyormuş

E... müsaadenizle bu taklid değil de nedir?

Bir fabrikada çalışan fakir bir kız. Geceyarısı işinden çıkıyor. Buluşuyorlar. Mecidiye köyüne gidiyorlar. Mecidiye köyünden yol üstünde sabahın ilk ışıklarile tepeler yaldızlanırken ormanlar dudak dudağa. Billâh aşkı seyretmeğe başlamıştım.

Bilmem anlatabiliyor muyum? Yoksa lâkırdı kalabalığı içinde bocalıyor muyum?

Mehtabın gümüş yaldızı, seher ile beraber günün ilk ışıklarile karşılaşırken onları kucak kucağa vuşurken onları kucak kucağa düşünmek bana tatlı, raşeh hisler verirdi. Gece yarısına kadar çalışan bir genç kız. Namuslu bir ailenin biricik kızı. Fabrika dağ düğünün ve kayışlı makinelerin elinde oyuncak olmuş güzel bir kız. Şaire ilham oluyor. İpek sarılarından mısralar örüyor. Harikalar. Sabah olurken Şişli yolunda bir Arnavud salepçinin onlara kaynar kaynar birer bardak sıcak salep sunduğunu ve uykusuzluğa doymuş işçi kızların tekrar iş başına koşmak için acele ettikleri saatte ayrıldıklarını düşündürdüm. Anlatırdı da bilirdim ve zevk alırdım. Bilmeksizin bir şahesere ortak olduğumun sanki farkına varmış gibi heyecan duyardım.

Nihayet kitabda yerini buldum ve dostuma yüzlemedim.

Bir gün yine mahallemde bir genç kızın mektubları elime geçti.

(Devamı 7 inci sahifede)

Berlin - Tokyo Arasında

Alman tayyarecilerinin Berlin-Tokyo arasında bir uçuş yaptıklarını geçen gün bu sütunlarda yazmıştık. Alman tayyarecileri Berlin - Tokyo arasındaki 15,000 kilometro mesafeyi 46 saat 15 dakika 42 saniyede katetmişlerdir. Bu uçuşa iştirak eden tayyareciler (Soldan sağa): Telsiz memuru Köber, makinist Dierberg, Pilotlar: Henke ve von Moro..

YOSMA

No. 6 — Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Doktorun parmakları bütün gövdeyi yer yer dolaştı. Hastaya:

— Kalkınız!..

Dedi, ilâve etti:

— Giyininiz...

Hasta giyiniyor, doktor düşünüyordu. Bu uzun bir düşünüştü. Düşüncesinin sonuna vardığı zaman:

— Sizde hiçbir şey bulamadım. Sapsağlamsınız. Parmaklarım ve kulaklarım hiç yanılmaz.

Dedi. Genç kadın hayret eder gibi doktorun yüzüne baktı:

— Nasıl olur doktor?

Diye başladı, devam etti:

— İşte ben size hasta olduğumu söylüyorum. Bağağrısından ölüyorum. Ayakta bir gölge gibiyim. Günlerce beynimin kanı çekiliyor. Kafatasım bomboş geziyorum. Enerjim, benliğim böyle günlerimde yok oluyor. Bir genç kız için bundan daha kötü hastalık ne olur?.

Hekim dudaklarını büze büze, durgun bir bakışla cevap verdi:

— Bütün bunları siz söylüyorsunuz. Fakat, gövdeniz hiçbir şey söylemiyor. Onun da söylemesi lâzım. Barsaklarınız biraz gaz yapıyor, o kadar. O da birşey değil. Bir ilâçla geçip gidecek.

Hastanın suratı birdenbire değişti, kaşları çatıldı. Sesi donuklaştı. Sinirli sinirli konuştu:

— Peki doktor, gövdem birşey söylemiyor da bu kafamın derdi nereden geliyor?. Yoksa ben yalan mı söylüyorum?. Hasta olmasam doktorda işim ne?. Size hastayım diyorum. İnanmıyor musunuz?.

Hasta sert konuşmıya başlayınca doktor yumuşadı ve bir parçacık ta takıldı:

— Bu ne sinir sende böyle Güney?. Hiç göründüğün gibi değilsin. İçinde dinamit fıçısı var gibi konuşuyorsun. Dur bakalım; biraz sakin ol. Başın ağrımıyor, demiyorum. Başağrısı yalnız ciğerlerin, midenin, böbreklerin bozuk olmasından gelmez. Yüzlerce sebebi var. Şimdiki muayene birşey göstermiyor. Daha birçok araştıracağımız şeyler var. Hepsi birden olmaz.

Doktor böyle söyleyince hasta da:

— Öyle olunca mesele yok doktor. Nasıl olsa hastalığımı söyliyecek bir tarafını bulacaksınız.

Dedi, gene akşam güneşinden rengini, bahar çiçeklerinden tenini ve kokusunu alan yüzü güldü, pembeleşti.

Doktor:

— Size şimdi iki ilâç vereceğim. Birinden yemeklerden önce yirmi damla alacaksınız. Öbüründen de her yemeğin sonunda bir hap...

Dedi. İlâve etti:

— Bir hafta sonra gene geleceksiniz. Sizi göreceğim.

— Ya arada başım çok ağrırsa?

— Ağrırsa da bir haftayı bitireceksiniz. Bu ilâçları bitirmeden hiçbir sonuç alınamaz.

Doktor reçetesini yazarken o birden bönleşen, birden güzelliğini birkaç kat arttıran bir bakışla doktora bakıyor bakıyor, arada bir soruyordu:

— Doktor ben iyi olacak mıyım?

— .....

— Doktor bu başağrılarım geçecek mi?

— .....

Doktor reçetesini bitirdikten sonra yerinden kalktı, toptan bir cevap verdi:

— Hiçbir şeyin kalmıyacak!

Hasta güldü, sevindi, hoppa bir çalımla hemen hekimin eline sarıldı:

— Peki öyle ise doktor. Allaha ısmarladık..

Dedi ve sesinin bütün tatlılığile ilâve etti:

— Bir hafta sonra buradayım doktor...

Ve.. doktor ağır yapılı sesile onu uğurladı:

— Güle güle küçük bayan!

O günün akşamı

Akşam.

Hava kararıyor.

Beyoğlunun en kalabalık saati.

Galatasarayda bir pastacının üst kat salonunda oturuyorlar.

Nesrin saçlarını topladı, dudaklarının kırmızılığını tazeledi, uzun uzun gerindi:

— Haydi Ferit kalk gidelim... Çok geç kaldım.

(Devamı var)

ATATÜRK

Büyük Şef Ölümünden Bir Ay Evvel Israrla Ankara'ya Dönmek İstiyordu

Hatay Dâvasını halletmek Için, Atatürk Cenub Seyyahati Yapmaktan Kendini Alamamıştı

— 6 —

Ulu Öndere bu mel'un karaciğer hastalığı nereden gelmişti?.

Bütün hayatını milleti, memleketi için hiç durmadan çalışmakla geçiren eşsiz kahraman, çok ağlam ve çelik bünyesine rağmen ...ların ve ta mekteb sıralarından ...şlıyan bir memleket ve istiklâl ...avgasının yükünün, didişmesinin ...erdiği yorgunlukları müthiş ira... ve enrejisinin kaynıyan vol...ânında eritebilmek sırrına ermiş ...gâne fani idi.

Atatürkün bütün bir gençlik ...arb, mücadele, askerlik, politika, ...kılâb kavgalarını değil, yalnız ...illî kurtuluş savaşının, ilk za...anlarının, insanın aklını durdu...abilecek o buhranlı, karışık, müş...il safhalarını dahi bir an hatır...mak, hayatiyet kaynağı olan ...ustafa Kemalin de, nihayet, bir ...ün yorulabilecek, yıpranabile...k bir fani olduğunu kabul ettir...

İnsan tahammülünün fevkinde ...ir mesai hamulesi altında çalı...rak, hiç yoktan kuvvetli bir ...ürkiye yaratan Atatürk, sayısız ...atan hizmetlerinin verdiği yor...unlukla hastalandı.

O, Türk vatanını yarattı, Türk ...ilânı için öldü. Yarattığı dev...let ebediyete kadar yaşatacak, ...Atatürk meş'alesi içimizde daima ...anacaktır.

Büyük Türk milletinin ikinci

Atatürk Hatay meselesi için son defa Ankaradan Mersine hareket ederken

Röportajı yapan ve yazan:
REŞAD FEYZİ

ay sonra yine Yalovada da yaptığım muayenede karaciğerdeki rahatsızlığın arazını tesbit ettim Tedavi başladı. Kendisile on gün kadar meşgul oldum.

Bu sıralarda Yalovadan Bursaya giden ve Bursadan da İstanbula dönen büyük Şef, Dolmabahçeye indiği gün bir soğukalgınlığından muztaribdi. Bu defa profesör doktor Neşet Ömrele birlikte tedavisinde bulundum. Şubat sonları idi. Hastalık atlatılmıştı. Atatürk Ankaraya döndü ve mayısta İstanbula geldiği zaman temmuz ortalarına kadar Savarona yatında kaldı. Bu müddet zarfında doktor Neşet Ömerle birlikte tedavi işile meşgul olduk. Bu sıralarda hastalık, Yalovadaki tespitime göre bir hayli ilerlemişti.

Hastalığın daha bir müddet tehlikesiz seyrini takib edeceğini umuyorduk. Fakat birdenbire ateş zuhur etti ve bu tarihten itibaren hastalık, tehlikeli bir devreye girdi ve çok müessif akibetle neticelendi. Ölüm hâdisesinden yirmi gün kadar evvel birinci defa gelen krizi mukavemetle atlatan Atatürk, ayni ârazla gelen ikinci krize tahammül gösteremedi ve 37 saat sonra hayata gözlerini yumdu.

Birinciteşrin başları idi. Atatürk ısrarla Ankaraya dönmek arzusunda bulunuyordu. Hastalık ilerlediği için yola çıkmanın doğru olamıyacağını söyledik kabul etti.

Atatürk kendi hastalığı ile yakından meşgul olmuştur. Hatta ecnebi bir tıp ansiklopedisinin bu hastalığa dair olan kısmını tercüme ettirdiğini, bilhassa doktor Fisenje ile hastalığın mahiyeti etrafında görüşme yaptığını duydum.

10 ikinciteşrin, saat yediden sekize kadar nöbette idim. Benden sonra nöbeti doktor Abravaya aldı. Bir aralık, kapının önünde doktor Hayrullah ile görüşürken içeriden hastabakıcının feryadını işittim. Atatürk, bütün milleti öksüz bırakarak, saat dokuzu beş geçe gözlerini kapamıştı.»

Nihad Reşadın izahatından da anlaşılıyor ki, Atatürkün karaciğer hastalığı 1938 yılı girmek üzere iken başlamış ve 11 ay sürmüştür.

Burada Hatay davamızı hatırlamak lâzımdır. Bütün geçen kış Hatayın istiklâline kavuşması ve Hatay devleti kurulması müzakerelerile geçti. Fransızlarla uzlaşmak bir türlü mümkün olmuyordu. Halbuki, Atatürk millî kurtuluş savaşının ilk yıllarında Hatayın Türk kalacağını işaret etmiş Hatayın da kurtulacağını söylemişti. Atatürk sözünü yapan insandı. Hatay davamız daha uzun zaman sürüncemede kalamazdı. Hatayda Türk kardeşlerimiz zulüm görüyor, yaralanıyor, öldürülüyordu. Bütün Türk dünyasının Şefi Ulu Atatürk, Başkumandan Mustafa Kemal geçen ilkbaharın serin günlerind, henüz yaz başlamadan, rahatsız olduğu halde Ankaradan ayrıldı. Doğruca cenub hududumuza gitti. Mersine vasıl oldu. O, daha ileri, tam hudud üzerine, Hataya en yakın noktaya, Dörtyola gidecekti. Hatay davasını, Hatay topraklarının yanıbaşından, o vakte kadar söz anlamıyanlara başka bir lisanla anlatacaktı. Atatürkün, seyahatini Mersinden daha ileriye uzatma-

(Devamı 7 inci sahifede)

Millî Şef İnönü, evvelki yaz Ankaraya giderken Atatürk kümüzle vedalaşıyorlar

Milyarder Kadınlar

Milyarder artist Norma Şerer son çevirdiği filimlerden birinde

Sinema Âleminde

Ağlamayı, Hiddetlenmeyi Babamdan öğrenmiştim..

Solanj dö Türen henüz 11 yaşında. Küçük, sarı saçlı, iri mavi gözlü ve sevimli çehreli bir kızdır.

«Fena melekler» filminde (Küçük Antuvan) rolünü yapan odur. Babası tarafından dövülen, işkence edilen bu küçük kız, son perdede sarhoş babasını tekmeliyerek intikam alıyordu. Sonra (Yıldönü) filminde oynadı, ve şöhret kazandı. Yakında iki filim daha çevirecektir.

GRAS MOR HASTA

Juanvil'de yeni bir filim çevirmekte olan Gras Mor birdenbire hastalanmış ve Nöyyi hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

ŞİRLEY'İN RENKLİ FİLMİ

Şirley Tampl ilk renkli filmini bitirmiştir. Bu filmin ismi (Küçük prenses) dir.

(Kraliçe Viktorya) rolünü. Beryl Merser yapmıştır.

HLİVUD HABERLERİ

(Jdiot's Delight) filminin çevrilmesine başlanmıştır. Bu filmin senaryosu, Robes Şervod'un meşhur piyesinden alınmıştır. Başlıca rolleri Morma Şerer'le Klark Gobl oynamaktadır. Diğer san'atkârlar da Pola, Edvar Arnol, Bürges Meredith Ston, Pat Paterson, Virjinya Greydir.

TEHLİKELİ KARG

Foks stüdyosunda çevrilen yeni filmin ismi budur. Yeni (tehlikeli yük vapuru). Cezayirde geçen bu maceranın kahramanları Preston Foster, Lin Bari ve Hanri Vil-Konks olacaktır.

GARİP BİR MEZAR KİTABESİ

«Burada, 3 nisan 1882 de alçak bir katil tarafından öldürülen Jes Ceyms medfundur...»

Bu yüksek haydudun mezarı üzerine yazılan kısa bir cümle, halkın kendine gösterdiği alâkayı isbat eder.

Jes Ceyms dolünü Tyron Fover yapacaktır.

Nasıl Bu Servete Nail Olmuşlar?

40 milyon Türk Lirasına Sahib 10 Kadın Var

Dünyada milyoner ve hattâ milyarder erkekler vardır. Vakıâ sayısı çok değildir. Fakat bunların hatırı sayılabilecek kadardır.

Bilmem milyoner veya milyarder kadın var mıdır diye hiç merak edip düşündünüz mü?

İşte biz bu yazımızla sizin bu merakınızı tatmin ediyoruz:

Bütün dünyada, bir milyar Franga (40 milyon Türk lirası) sahip ve bunu keyfine göre sarfetmekte serbest ancak on kadın vardır.

Bunlardan biri Japonyadadır. İsmi Vona Zuzuki'dir. Bu serveti bizzat kendisi, malî spekülâsyonlarla kazanmıştır.

Diğeri de Amerikadadır: Anna Doc Dilman.

İngilteredekinin ismi: Makdonal Bukanan... Bunlar, ve aşağıda bahsedeceklerimiz, milyarlara malik olmakla beraber mesut olamamışlar, olanlar da milyarlarını uzun müddet muhafaza edememişlerdir.

BAKİRE BİR KRALİÇE VE BİR KÖMÜR MADENİ

Kardifin ilerisinde Ronda vadisi vardır. Fakat bu çimenlerle, çiçeklerle süslü değil, madenlerle, maden kuyularile dolu, simsiyah bir yerdir. Biraz rüzgâr esti mi, etrafı toz ve duman kaplar, gözgözü görmez.

Burası, İngilterenin en zengin kadını Vikontes Ronda'nın malikânesi, daha doğrusu bakire bir kraliçe tarafından idare olunan (Kömür Krallığı) dır.

Leyda Ronda elli beş yaşındadır. Babası ölünce madenleri bizzat idareye başlamıştır. Tahsili yüksektir. Londra, iktısad mektebinden diploması, ve birçok da matbu eseri vardır. Amelelerin ailelerine çok yardım eder.

BERTA KRUP

Meşhur Krup top fabrikaları sahibinin kızıdır. Babası öldüğü zaman üç milyar frank (120 milyon Türk lirası) miras bıraktı. Bütün Alman gençleri, asılzadeleri bu zengin kızın peşinden koşuyordu. Hepsi gönlünü çekmiye çalışıyordu. Daha doğrusu, bu suretle fabrikanın idaresini ele geçirmek istiyordu.

Berta, bir şöhreti olmıyan bir diplomatı intihap etti: Gustav von Bohlen...

Sabık Kayser, bu izdivacı tasvip etti ve düğünde hazır bulunmak için Essene geldi.

Berta çok sade bir hayat yaşar. Fabrikaların idaresi, ev işleri ve çocuklarının tahsil ve terbiyesi ile bizzat meşgul olur.

Krup fabrikaları, Umumî Harpte çok iş yaptı, çok para kazandı. Sonra da o nisbette zarar etti. Top fabrikalarını ziraat alâtı fabrikalarına tahvil etmek mecburiyetinde kaldı. Şimdi yine top, tüfek yapıyor.

Norma Şerer bir başka rolde

Madam Berta Krup bu muazzam müessesenin biricik sahibidir. Dünyanın en zengin kadınlarından biridir.

SİLVİYA VİLK SEVDA PEŞİNDE

Amerikanın en zengin kadınıdır. Altmış yaşındadır. Gözünü açtığı zaman işittiği tek kelime, «Para!» olmuştur. Para biriktirmek, para arttırmak, para saklamak...

Babası, çok hasis bir adamdı. Silviya çirkin ve sevimsiz bir kadındı. Buna rağmen birçok talipler çıktı. İspanya, İngiltere ve Fransa asılzadelerinden birçokları Amerikaya gittiler, izdivaç teklifinde bulundular. Fakat annesi, bütün bu (d... avcıları) nı kapı dışarı etti.

— Bunlar, senin paran için istiyorlar. Sana layık bir koca ancak bir milyarı olan ve bunu kullanmasını bilen bir adamdır!.

Diyor, kızını bir yere çıkarmıyordu. Hattâ operaya bile göndermiyordu.

Silviya, otuz yaşına geldiği halde henüz kocaya varmamıştı. Nihayet, annesinden gizli birile evlendi. Fakat bu, ne para peşinde koşan bir serseri, ne de bir çapkın idi. Meşhur milyarder Astor'un torunu Mather Astor... Vakıâ

(Devamı 7 inci sayfamızda)

Cüceler Kralı

Amerikalılar Cücenin Oyunlarına bayılıyorlardı..

Pariste de Aynı Muvaffakıyeti Kazandı

Tarihte bir çok meşhur cüceler vardır Eski Tisalyanın Mirmadon'larında, Nil nehri kenarlarında yaşıyan Pigme'lerden, Loren dükasının, doğduğu zaman boyu 24 santimetre olan Bebesinden, birinci Şarl'ın Mab'ından bahsedecek değiliz. Son asrın en meşhur cücesi Tom Pus'un hayatını anlatacağız.

Bu cüce, 1832 de Bridgepa'da doğdu ve 1883 de öldü. Elli senelik hayatını debdebe ile geçirdi. Tom Pus, doğduğu zaman 4 kilo 566 gram ağırlığında idi. Beş aylık iken 15 libreye çıktı. Boyu da 23 İngiliz pusi idi (O m 552).

Bundan sonra ne boyu uzadı, ne de ağırlığı arttı. Ailesi endişeye düştü. Meşhur Barnom imdadlarına yetişti. Barnom, dünyanın en garib mahlûklarını toplamıştı. Memleket memleket dolaşıyor, bunları teşhir ediyor, para kazanıyordu. Tom Us'u görünce babasına:

— Ver bunu bana!..

Dedi. Ve cüceyi aldı. Barnom çok kurnaz bir adamdı. Tom Pus'u Amerikaya götürdü. Nevyork, Şikago, Filadelfi gibi büyük şehirlerde teşhir etti. Amerikalılar, cücenin oyunlarına bayılıyorlardı.

(Devamı 7 inci sahifede)

Cüceler Kralı İkinci Fredrik kıyafetinde

Hakikî Mes'ul Kim?

(Birinci sayfadan devam)

müracaat edildiği gibi Beşiktaş emniyet âmiri Lûtfinin Beşiktaş birinci komiserinin ifadeleri alınmıştır.

O gece orada bulunan 50 yi mütecaviz emniyet memurunun isimini havi liste hazırlanmıştır.

Diğer taraftan adliye o gece hâdise tahkikatına saat 23 de yani vak'adan yarım saat sonra el koymuştur. Ve bütün deliller olduğu gibi muhafaza olunmuştur.

İcabında bu deliller de tetkik olunacaklardır. Önce yaralanan ve ölenlerden maada yüzlerce kimsenin çanta, şapka, iskarpin, şemsiye, lâstik, ceket gibi el ve üzerlerindeki eşyaları da yerlere düşmüştü, bunlar derhal toplattırılmış olup sahibleri çıktıkça kendilerine iade edilmeğe başlanmıştır.

Evvelce yapılan tahkikatta polis müdür muavinile Beşiktaş emniyet âmirinin idarî ve inzibatî işlerde mes'ul olduğu söylenmişti. Şimdi yapılan tahkikatta bu cihetin de doğru olup olmadığı araştırılacaktır.

Bu sabah da erkenden tetkiklerine başlıyan ve muhtelif kimselerin ifadelerine müracaat eden mülkiye müfettişleri hâlen bilhassa ölüm hâdisesinin hakikî mes'ullerini tesbit etmeğe uğraşmaktadır.

—oo—

Şehir İşleri

(1 inci sahifeden devam)

rada halktan müteaddid kimselerin dileklerini kabul etmiştir.

Lûtfi Kırdar, Ankara caddesile Eminönü meydanındaki inşaatın süratle bitirilmesi için amele adedinin arttırılması yolunda verdiği emirlerin tatbik olunup olunmadığını araştırmak üzere dün buraları tekrar teftiş etmiş ve bilâhare Beyazıda geçmiştir.

Beyazıdda «İnkılâb müzes» inen gezen Vali müze binası önündeki bazı çirkin binaların kaldırılması ve müzenin tamamen meydana çıkarılması için emir vermiştir. Bundan sonra Belediye heyeti fenniyesinin bulunduğu binaya giderek mimar Prostun verdiği izahatı dinlemiştir.

Lûtfi Kırdar şehrin temizliği ile esaslı surette meşgul olunması için dün de bazı emirler vermiş ve sıhhat işleri doktorlarından Remzi de ilâveten temizlik işine memur edilmiştir.

Diğer taraftan şehrimizin bütün kazalarındaki kaymakamlar bu sabah da erkenden mıntakalarını teftişe çıkarak bilhassa esnafı sıkı surette kontrol etmişlerdir.

Bu kontrollarda müteaddid bayat ve noksan ekmek, simid ve saire müsadere olunmuştur.

ZAYİ

Eminönü maliyesinden 1094 numaralı maaş cüzdanımın tatbik mühürümü zayi ettim. Hükmü olmadığını ilân ederim.

Kamelya Gökçakan

Millî Şef Bugün Taşköprüye Gitti

(1 inci sahifeden devam)

orada da ayni şekilde tetkiklerde bulunacaklar ve tekrar Kastamonuya döneceklerdir.

Yarın Kastamonu Halk Partisi vilâyet umumî kongresi toplanacaktır. Bu toplantıda vilâyetin dört tarafından gelen delegeler bulunacak ve halkın en hücra köylere varıncıya kadar bütün dertlerini anlatacaklardır.

Şefimiz bu toplantıda bulunarak bu dert ve dileklerle yakından alâkadar olacaklardır. Müteakiben kendilerinin mühim bir hitabede bulunmaları beklenmektedir.

Almanya, Akdeniz meselesinde İtalyaya müzahir

Paris 8 (Hususî) — Alman Nazırı buradaki temaslarına devam etmektedir. Bu temaslar esnasında bir taraftan iki memleketi yakından alâkadar eden siyasî ve iktısadî işlere, diğer taraftan beynelmilel pürüzlü meseleler birer birer gözden geçirilmektedir.

Maamafih tereşşüh eden haberlere göre müzakereler esnasında bilhassa Balkanlarda ve Orta Avrupada iktısadî nüfuz meselesi, Almanyanın şarka doğru yayılma isteğine karşı Fransanın garpta temin edeceği menfaatlerle İtalyanın talepleri karşısında Fransa - İtalya münasebatına temas edilmektedir.

Hükûmete muhalif olan siyasî mehafildeki kanaate göre, Almanya Fransa ile dost olmasına rağmen bu dostluğu ve taahhütleri yalnız kendi hudutlarile Fransaya münhasır telâkki eylemekte olup İtalyaya tamamile müzahir bulunmaktadır. Almanlar Berlin-Roma mihverinin çizdiği proğramın tahakkuku için evvelce İtalyanın Çek ve Avusturya meselelerinde Almanyaya vaki yardımlarına mukabil Akdeniz meselesinde de Almanya Fransaya müzaheret edecektir.

Fakat hükûmet mehafili aksi kanaatte olup Münih konferansile başlıyan dört devlet anlaşmasının bir sulh ve selâmet siyaseti olduğu noktasında musırdır.

Romanyada Demir Muhafızlar Hükûmeti Devirmek İstiyorlar

(1 inci sahifeden devam)

ve memleketin selâmeti itibarile lüzumlu olan her değişikliğin yapılabilmesi için bütün çarelere başvurmıya karar vermişlerdir.

Memleketin dört tarafı fevkalâde günlere mahsus bir vaziyette bulunmaktadır.

Alman sefiri vaziyet hakkında hükûmetine izahat vermek üzere dün gece Bükreşi terketmiştir.

Hükûmet demir muhafızların birer birer tevkif edilmelerini henüz protesto etmiş değildir. Çünkü bu dahilî bir meseledir. Fakat vaziyet adım adım takip olunmakta, nihayet ideoloji itibarile Alman milletile beraber olan demir muhafızların işkence ve tazyikten kurtarılmaları için diğer devletlerle birlikte bir teşebbüse girişilmesi ihtimalinden bahsedilmektedir.

Salâhiyettar bazı mehafilde iddia edildiğine göre demir muhafızlar, şimdiki hükûmetin uzun müddet iş başında kalmasını doğru görmediklerinden Romanyada dahilî meselenin nihayet ikincikânunun on beşine kadar halletmiye karar vermişlerdir. Fakat bu kararlarını ne suretle tahakkuk sahasına koyacakları henüz mektum tutulmaktadır.

ŞÜPHELİ ALMANLAR TUTULDU

Bükreş 8 (A.A.) — Alman ekalliyetine mensub Romen tabiiyetinde dört kişi şüpheli faaliyetlerinden dolayı Alba şehrinde tevkif edilmiştir. Bunlardan biri üzerinde neye yaradığı anlaşılamıyan bir şifre bulunmuştur.

RADYOLİN
ile SABAH ÖĞLE ve AKŞAM
Her yemekten sonra muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız

Dış Politika

"Korsika, Nis, Tunus,, Nümayişi

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

(2 inci sayfadan devam)

yerleşmişti. Bundan başka esasen tunus üzerindeki alâkası, 1860 senesinde Tunus maliyesinin murakabesinde Fransa ve İngiltere ile müsavat kabul edilmek suretile tanınmıştı. Bundan sonra Tunusdaki vaziyetlerini takviye etmek için İngiltere, Fransa ve İtalya arasında şiddetli bir rekabet başladı. İngiltere bu üç ortağın en kurnazı, Fransa Cezayirin yakınlığı dolayısile, en elverişli mevkide bulunan, İtalya ise, zayıfı idi. Bu üç taraflı çekişmede Fransa kazandı. İngiltere 1878 senesinde Kıbrıs adasını almıştı. Mısırı da almak istiyordu. Binaenaleyh hem Kıbrısa karşı tazminat teşkil etsin, hem de Mısırı almağa çığır açsın diye, Fransanın davasını terviç etti. Almanya, Fransayı Avrupa harici işlerle meşgul etmek için Fransayı çoktanberi teşvik ediyordu. Bismark, Berlin kongresinde Fransız murahhasına demişti ki:

— Tunus meyvası olmuştur. Onu koparıp almazsanız, başkalarını (İtalyayı ima ederek) hırsızlığa teşvik etmiş olursunuz.

Böyle müsait bir siyasî zemin içinde Fransa Tunus üzerindeki himayesini beye kabul ettirmek için teşebbüse girişti. Bazı Tunus kabilelerinin kendi idaresinde olan Cezayire girdiklerini bahane ederek asker gönderdi ve 1880 senesinde Tunus beyi ile Fransa arasında memleket üzerinde himaye tesis eden Bordo mukavelesi imzalandı. O zamandanberi Tunus Fransanın himayesi altında bir memleket olmakla beraber hakikatte müstemleke vaziyetinde idare edilmektedir.

İtalya, bu emrivakiin iğbirarı içindedir ki kendisini Almanyanın kolları arasına attı ve ittifakı müselles teşekkül etti. İtalya on altı sene Fransanın himayesini tanımadı. 1896 senesindedir ki orada yaşıyan yüz bin kadar İtalyan tebaasının bazı hakları tanınmak şartile Fransız himayesini tanımıştır. Fakat 1896 mukavelesi de Tunus meselesini halletmemiştir. İtalya, ikide bir bu meseleyi ileri atmış ve Tunus yeni yeni anlaşmalara mevzu teşkil etmiştir. Sonuncu anlaşma da 1935 senesinde Laval ile Musolini arasında yapılmıştı. Bununla beraber, İtalya, kendini kuvvetli ve Fransayı zayıf gördüğü zamanlar bu demirbaş meseleyi ileri atmak fırsatını kaçırmaz. Ancak Fransanın Korsika, Nis ve Tunus üzerindeki himaye ve hakkının mahiyeti ne olursa olsun, şu muhakkaktır ki Fransa, bu memleketlerin hiçbini, harpte mağlûp olmaksızın terketmiyecektir. Her üçünün de Fransa için ayrı ayrı sebeplerle hayatî ehemmiyetleri vardır. Bunu İtalya da bilir. Bunun içindir ki İtalyan meclisinde yapılan nümayiş ve bunun meydana verdiği mukabil nümayiş, ancak İtalyan - Fransız münasebetlerinin normal olmadığını göstermeğe yarar.

A. Ş. ESMER

Üniversitede bir kaç saat

Kızlarımız niçin okuyorlar?..

Yazan: Recai Sanay

Memleketimizde tahsillerini yüksek derecelere kadar ilerletenlerin, her yıl biraz daha arttığı memnuniyet verici bir hakikattir. Bu artış, şüphesiz, kızlarımız arasında büyük bir kemiyet arzetmek itibarile daha şayanı dikkattir. Bu cümleden şunu kasdediyorum: Tahsil ve yüksek tahsil, şimdi, eskisi gibi yalnız, büyük bir ekseriyetle erkeklere inhisar etmeyip, onlar kadar kızlarımız da, tahsil ve bilgi merdivenlerini ayni sür'at, ayni çeviklikle tırmanarak yükselebiliyorlar. Bu, kemiyeti ve keyfiyeti itibarile, yurdumuz adına, göğsümüzü iftiharla kabartan verimli bir yükseliştir.

Kızlarımız niçin okurlar?

Bu sualin cevabı az çok malûmumuzdur: Yükseldikleri ve olgunlaştıkları kültürel branşta mesailerile, faaliyetlerile cemiyete faydalı bir uzuv olmak için... Fakat, ben, neden bilmem, bu sorgunun cevabını, bizzat, yüksek tahsil görmekte olan kızlarımızdan almak istedim; onlardan hiç olmazsa birkaçile konuşabilmek için Üniversitenin yolunu tuttum.

***

Üniversite Edebiyat Fakültesindeyim... Burada, ayni bina dahilinde, tarih, coğrafya, felsefe, türkoloji talebelerile konuşmak kabil... Koridorlarda geziyorum... Talebelerin bir kısmı derste, bir kısmı koridorlarda dolaşıyor... Rasgele çevirip sormak gayet garip olacak diye düşünürken, evvelce bir vesile ile tanışmış olduğum, Üniversitede vazifedar bir ahbaba tesadüf ettim. Maksadımı anlattım ve tavassutunu diledim. Derhal beni salonlardan birine aldı ve.. henüz dersten çıkan bir kaç bayanla tanıştırdı. Onlara kısaca sordum:

— Niçin okuyorsunuz?

Birbirlerine baktılar... Gülüştüler... Düşündüler... Nihayet içlerinden biri, coğrafyadan Jale Bingöl, şu cevabı verdi:

— Niçin mi okuyorum? dedi. Bilmem bu bir iki kelime ile anlatılabilir mi?. Yalnız şunu söyliyeyim ki ben, bir mecburiyet hissederek okumuyorum. Yani hayatımı kazanmak için değil. Hoca olmayı, yahut amelî hayatta herhangi maddî istifade teminini düşünmüyorum. Gayem, daha ziyade kendi kendimi iyi hazırlamak, iyi yetiştirmek... İyi tahsilli bir Türk kadını olmak... Çalşmayı ancak müşkül vaziyette kalırsam düşünebilirim...

Ondan sonra coğrafyadan Nebahat Tüzüm düşüncesini şöyle hulâsa etti:

— Ben yalnız ilim için ilim gayesini güdüyorum ve cemiyete daha fazla faydalı bir uzuv olabilmek için ameli hayata atılmayı, muallim olmayı müsbet bir hedef edinmiş bulunuyorum. Fakat insan daima hayatın icabatına uymak mecburiyetindedir.. Hayat... Hâdiseler... Ne şekilde tecellî eder, bilinmez ki...

Koridora çıktım; artık rasgele konuşuyorum.

Felsefeden Sevim Levend diyor ki:

— Liseyi bitirdikten sonra yüksek tahsil için hiçbir mecburiyet karşısında bulunmuyordum. Sırf kendi kalbî duygularım beni buna sevketti. Tahsilimi ikmal ettikten sonra çalışmayı hiçbir vakit düşünmedim ve düşünmüyorum... Ancak okumuş olmak, kendimi kültürel, içtimaî bakımlardan yükseltmek, olgunlaştırmak için okuyorum.

Felsefeden Hikmet Ayman:

— Hiç şüphesiz bir kadın her şeyden evvel kadın olmalıdır. Bunu birinci plânda kabul etmekle beraber en mühim olarak maddî endişeleri gözönünde bulundururum. Ve bu cihetten kendimi çalışmağa mecbur görüyorum. İlmen ve manen yükselmek başlıca arzumdur. Ayrıca hayata uymak da lâzım... Maamafih gözüm çok yükseklerde değil... Muallim olmak benim için kâfidir.

Edebiyattan Ayşe Büyük sualime küçücük bir cevapla mukabele etti:

— Muallim olmak için okuyorum...

Jeoloiden Bedia Cengiz:

— Bazıları yüksek tahsil gören, hayata atılan kadın, «ev kadınlığı» nı unutur derler... Bu çok yanlıştır; ben ve fakültede tanıştığım bütün arkadaşlarım hiç birşey unutmuş değiliz. Kendimiz diker, kendimiz biçer ve icabında ev işi görürüz. Yadırgamayız. Niçin okuduğuma gelince mademki bu fakülteyi seçtim, gayem muallim olmaktır. Yüksek tahsil yapmak, içtimaî yükseliş, kültür kazanmak gayemin esasını teşkil eder. Okumaktan hususî ve nihayetsiz bir zevk alırım.

Edebiyattan Necmiye Çelikbaş:

— Muallim olmak istiyorum. Sonra tetkik sahasında çalışmak. Bilgilerimizi, yeni doğan fikirleri yeni yetişen nesle aşılamak... Eski edebiyatı lâyıkile anlamak, yeni edebiyatı diğer milletlerin edebiyatlarile beraber yürütmek, memlekete yeni yeni edebî neviler kazandırmak ve saire gibi yurda faydalı ve verimli çalışmalar okumaktaki gayemin esasını teşkil etmektedir.

Sözün burasında ayni şubeden Bayan Nazik Erik de söze karışarak müştereken şu noktayı ileri sürdüler:

Fakültede «edebiyat kısmı» denince bazılarının aklına sadece dersleri basit, roman, şiir, piyes ve saire okunan bir yer geliyor. Bu çok yanlış; evvelâ şubemiz türkoloji şubesidir. Ve.. Türklüğe ait bütün eski ilimler, eserler, diller tetkik ve etüd edilir.

Bana daha gördükleri dersleri bütün teferrüatile anlattılar. Fakat yazımı daha uzatmağa sütunlar müsait olmadığı için bende hasıl olan kanaati size bir cümle ile hulâsa edivereyim:

Edebiyatçıların gördükleri derslere «adam sende!» deyip geçmemeli...

Çemberlayn'ın Roma Seyyahatı

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Diğer bazı mahfellerde işaret edildiğine göre bugün İtalyanlar tarafından ortaya atılan Fransa aleyhindeki istekler 16 nisan Romada imza edilmiş olan İngiliz - İtalyan paktına muhalif değildir. Bu paktın aktedilmesinden önce iki devlet arasında geçen uzun müzakereler esnasında Akdeniz ve Şab denizinin müsait bel vaziyetlerile her iki denizin emniyeti meselesi mevzu bahsolmuş ve bu arada bu meselelere de temas edilmiştir.

İngiltere daha o zaman Akdenizde İtalyanın mühim menfaatler temin eylemesini ve Şab denizini de İngiltere ile paylaşmasını kabul etmiş ve nihayet bu pakt bugün mer'iyet mevkiine konulmuştur.

Binaenaleyh Roma hükûmetinin mutlak bir sükûtuna rağmen ve hiç şüphesiz hükûmetin rızasile muvafakatile yapılan nümayişlerde söylenen şeylerin İngiltere ile İtalya tarafından mutlaka tahakkuku istenecek noktalar olduğu mütaleası yürütülmektedir.

Bu mehafil Çemberlayn - Mussolini arasında Romada yapılacak görüşmelerde tam bir anlaşmıya varılacağı kanaatindedir.

Fakat hükûmet mehafili bu dialları reddetmekte, İtalyanın Akdenizde Fransız toprak ve müstemlekeleri aleyhine serbest bırakılmadığı ve Çemberlaynin bu yolda hiçbir taahhüde girişmediğini beyan etmektedirler.

Gazeteler, İtalyanın Tunus, Korsika, Cibuti, Süveyş kanalı hakkındaki taleplerinden maada Balear adalarını da istemelerini hayretle karşılamaktadırlar.

Cibuti limanından İtalyanlar istifade eylemeleri, Süveyş kanalı idaresine iştirak etmelerini ve bulmakla beraber Fransız toprakları ve Balear adaları hakkındaki taleplerini hayretle karşılamaktadırlar.

Londra 8— Romada Çemberlayn ve Lord Halifaks ile Mussolini ve Kont Ciano arasında cereyan edecek olan konuşmalara bir dörtler konferansına müncer olacağı Berlinden bildirilmektedir.

Salâhiyettar İngiliz mehafili Berlinden gelen bu haberi ne teyit ve ne de tekzip etmektedir.

MUKABİL NÜMAYİŞLER

Padoce 8 (A.A.) — Dün bütün gün Korsika ve Tunusta İtalya aleyhinde yapılmış olan tahriklere karşı mukabil nümayişler icra edilmiştir. Binlerce talebe ve kalabalık bir halk kütlesi milli marşlar söyliyerek sokakları doldurmuştur.

Talebe ve halk, hükûmet binasına, Fascio yurduna ve Garibaldinin heykeli önüne gitmişler... Tunus ve Korsika İtalyanları da iştirak tesanid olduklarını ilân ve İngiltere ratorluğun müessisi olan Dogeyi tebcil etmişlerdir.

İTALYADA YENİ NÜMAYİŞLER

Roma 8 (A.A.) — İtalyanlar muhtelif şehirlerinde, bilhassa Torinoda, Bologne, Ancone, Ceneve ve Palermo'da Tunus, Korsika ve Nis'in İtalya aleyhinde yapılmış olan nümayişleri protesto etmek ve İtalyan halkının bu mıntakalardaki turan kardeşleri ile tesanidini ilân eylemek maksadile büyük tezahürat yapılmıştır.

Torinoda da üç bin Üniversite talebesi ve bunlara iltihak eden kalabalık sınıftan halk Fransız konsolosluğunu önünde nümayişlerde bulunduktan sonra, Alman konsolosluğunu nesine giderek orada da dostluk tezahürleri yapmıştır.

Floransada halk, bir mitinge toplanarak, Tunusda ve Korsikada bulunan İtalyanlarla beraber olduğunu ilân etmiştir.

ZAYİ

İstanbul İthalât gümrüğünden 54509 sayılı 3/5/938 günlü beyannamesine aid 106799 sayılı ve 3/5/938 günlü irad makbuzunu kaybettik. Yenisini çıkaracağımızdan eskisinin kaybolanın hükmü yoktur.

İstanbul, Fındıklıda Liş mağazası
Ermis Konserva Fabrikası

Belçika'da Kabinenin Vaziyeti

Brüksel 8 (A.A.)— Bütün gazeteler, hükûmetin istifa etmesinin muhakkak olduğunu bildirmekte olduğu halde siyasî mehafilde kabinenin vaziyeti, dün amele fırkası ekseriyeti tarafından verilen karar üzerine istifa etmeleri beklenilen sosyalist nazırların hattı hareketleri hakkında muhtelif şayialar deveran etmektedir.

Kalbe giren Hırsız

No. 26

Yazan: Nusret Safa COŞKUN

Bana karşı ağır ve çok ciddî davranıyordu. Bana içli, çok temiz bir sevgiye muhtaç olduğundan bahsettiği için, hareketimi fena şekilde tefsir etmesinden çekinerek, elini bile tutmak teşebbüsünde bulunmadım.

Yalnız hakkında vereceğim bir hüküm var:

Belki izdivac gibi hayatın yarısını ifade eden bir köprüden geçtiği için olacak, bir parça serbest ve ruhî yapılış itibarile de bir parça isterik buldum.

Onu Suadiyede bıraktım. Ben Erenköyünde trenden indiğim zaman Meralı istasyonda buldum.

Gözlerile birini araştırıyordu. Suratı asık, kaşları çatıkdı. Kalabalık arasında beni görünce, aradığını bulmuş gibi yanıma koştu. Tok bir sesle:

— Merhaba Sermed!

Dedi.

— Ve aleykümselâm Meral hanım!..

Elleri arkasında ayni asabî çehre yanımsıra yürüyordu:

— Dört trendir, sizi bekliyorum!..

— Yaaa.. Vah vah.. Beklettim sizi.. Niçin acaba, mühim bir şey mi var?..

Yüzüme sert sert baktı:

— Evvelâ benimle ciddî konuşmanızı rica ederim!.

— Başüstüne..

— Sabahleyin yanınızdaki kadın kimdi?..

— Bir akraba!..

— Atmayın!.. Ben kim olduğunu biliyorum.

— O halde niçin soruyorsunuz?

— Ağzınızdan işitmek için..

— İşitip de ne olacak ve neden soruyorsunuz bunu?..

— Siz cevap verin yalnız!..

— Allah Allah, hanımefendiye hesap vermek mecburiyetinde miyiz?..

— Bana belki hayır.. Fakat namına hareket ettiğim insan için, evet..

Dayanamadım gülmeğe başladım:

— Kimin nam ve hesabına hareket ettiğinizi lûtfen söyler misiniz?..

— Söylerim.. İclâlı unutmuş gözüküyorsunuz!..

— Hatırlattığınız için teşekkür ederim. Fakat hususî işlerime başkalarını karıştırmak âdetim değildir; lâubalilikten hiç hoşlanmam.

Kıpkırmızı kesilmişti. Elleri arkasında, bir omuzu düşük, ayyaş rolü yapan bir bar artisti gibi meydan okuyan nazarlarla yüzüme baktı. Karanlıkta, dudaklarının titrediğini hissediyordum.

— Pek kabasınız!

Dedi.

— Mecbur etmeyin karşınızdakini..

— Fakat bunu yanınıza bırakacağımı sanmayın.

— Düello mu edeceğiz.

— Evet.. Lâkin düello kılıçla, tabanca ile olmaz. Benden korkun...

— Vayyy..

Birdenbire üzerime atıldı. Bir saniye içinde parmaklarını boğazıma geçmiş buldum. Allahtan sokakta kimseler yoktu. Yoksa bu tecavüzü ters bir şekilde tevil edenler bulunurdu.

Bileklerinden yakaladım. Gülmekten kendimi alamıyordum:

— Bakın şu küçük afacana.. boğacak mısın beni?..

Avazı çıktığı kadar bağırdı:

— Evet, boğacağım seni.. anlıyor musun?.. Sen boğulmağa, öldürülmeğe lâyık bir insansın!..

Sonra ellerile yüzünü kapayarak koşmağa başladı.

Arkasından bakakaldım.

Bu kız deli değil ama, her halde akıllı da denmez.

*

Kahredici bir kıskançlık hümmasının kıskaçları arasında kıvranıyorum. Kıskançlık ve doğurduğu âsab bozukluğu, sinir teprentileri, hırçınlık yiyip, bitiriyor beni... Kalbim alev almış bir gazocağı gibi... Damarlarımda kan yerine ispirto dolaşıyor ve her geçtiği yerde kibrit çakıp tutuşturuluyor.

Sanki...

(Devamı var)

ÖLÜM AKINI

No. 45 Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Boğaz Korsanlarının Tavsamıya Yüz Tuttuğu Sıralar

Amiral Soşon Çanakkale Boğazının Itilâf Donanması Tarafından Zorlanmasına Karşı Tedbir Arıyordu

Buna mukabil, bilgisizlikle dam damgalladığı, «Körü körüne cesur» diye adlandırmıya yeltendiği Türk denizcilerinin yalnız kaldıkları zaman, onun sakat sevk ve idaresinden kurtuldukları vakit neler yapmıya müktedir oldukları geçtiğimiz peykin tahtelbahir taarruzuna uğradığı, gerek Ödesa baskını arasındaki kabloların kesilişi vakalarında mütebarizdir.

Bundan başka, Osmanlı deniz tarihin büyük harp sayfalarına bir şehamet nümunesi, bir feragat ve fedakârlıkla başarı örneği olarak geçen (Golyat) ın batırılışı hâdisesi Türk denizcilerinin ne kadar eşsiz bahaderler olduğunu, tarihin deniz kahramanlığının en yüksek rütbesini alan yüce kaptan Barbarosun torunları bulunduğunu pekâlâ ispat eder.

Boğaz korselerinin tavsamıya yüz tuttuğu sıralardaydı. Çanakkale müstahkem mevki kumandanlığına seçilen Alman Amirali Usdom ile Osmanlı donanma kumandanı Amiral Soşon Çanakkale Boğazının itilâf donanması tarafından zorlanışı karşısında şöyle bir çare bulmuşlar, hareketlerini ona göre tanzim etmişlerdi.

Eğer, düşman donanması Boğaz tabyelerini susturmıya muvaffak olur, boğaz sırtları düşman eline geçer, düşman donanması da Marmara yolile İstanbul sularına hareket etmek isterse bricik müdafaa vasıtası Yavuzun bordasında bulunan 10 tane 28 lik topa inhisar edecektir.

Çanakkale Boğazı Kasra burnundaki Sarısaltıklar mevkiinden teker teker geçmek mecburiyetinde bulunan düşman donanması Nüve pişegâhında Yavuzla Osman donanmasının saluvlarına maruz kalacak, böylelikle batacak, Nüve geçidini kendi leşlerile tıkayacak, geçiş akim kalacak.

Bu maksatla amiral Suşok Boğaz muharebeleri sırasında başta Yavuz olmak üzere Osmanlı donanmasını İstanbulda, İstinye koyunda istim üzerinde bulundurur, yalnız donanma ikinci kumandanı kalyon kaptanı Arif Beyin emrinde bir destrüyer filotillasını da Nüve gerisinde anî vaziyete ilk müdahaleyi yapmak üzere hazır tutuyordu.

18 Mart büyük korsesi Türk tabyelerinin dünya topçuluğuna parmak ısırtan karşı koyuşlarile akamete uğradıktan, İngiliz Amirali Dörobeck ikinci forseye hazırlanmak için yeniden tertibata girişten sonra Çanakkale müdafileri biraz rahat nefes almış, düşman hücumunu azaltmış, vaziyet biraz sükûna kavuşmuştu.

Yalnız sindikleri kuytuluklardan Boğaz sınırını devamlı ateş altına taciz eden birkaç İngiliz destroyonu bu sükûti günün muhtelif saatlerinde bozuyorlar, bunlar arasında bilhassa, Morto limanında gizlenen Golyat zırhlısı Kumkale önünde Karanlıkliman civarında demirleyen Güneli-zabet dehşetli kudretiyet gösteriyorlardı.

Tabyalar bu müz'iç gemilerin ateşlerinden donanma ikinci kumandanlığına şikâyet ediyor, bu gemilerin bir çaresini bakmasını, bunları buradan uzaklaştırma tedbirlerinin alınmasini istiyor, üzerinde 12 librelikten 38 lik topluk muhtelif ve müteaddid toplar bulunan İngiliz destroyonlarına karşı yapılacak bir işten bahsolmadığı ileri sürüyordu.

Nağra önlerinde kendilerine düşecek iş bekliyen Türk destroyerlerinin sıvarileri arasında Golyat ile Köyn Elizabete bir hücum yapılıp yapılamıyacağı da günün mübahase mevzuu olmuştu.

Her gün bir destroyerin güvertesinde toplanan süvariler bu işe enine boyuna müzakere ediyorlar, bir kısmı gece baskını yapmak suretile bunların batırılması, hiç olmazsa bulundukları yerlerin terketmesi neticesine varılacağını ileri sürüyor, bir kısm da şimdilik buna katlanmaktan, ilerde inkişaf edecek vaziyeti beklemekten başka çare olmadığını, bunlara yapılacak gece taarruzunun akamete uğradıktan başka, müteakiben destroyerlerin de imha edilmek tehlikesine düşeceklerini kuvvetle müdafaa ediyorlardı.

Hücum taraftarlarının başında Yadigârimillet süvarisi Rıza kaptanla arkadaşı Saffet kaptan bulunuyor, iki kaptan gizli bir tasarlayışla bu hücumu yapmağa hazırlanıyorlardı. Rıza kaptan şöyle düşünüyordu

Karanlık bir gece, Boğazın ivicaçlı yollarından yapılacak bir akınla gizlice Morto limanına kadar inmek burada torpitoları hazırlıyarak demir üstünde bulunan Golyata yaklaşmak, hücum mesafesine girdikten sonra projektörleri hedef üzerine tevcih ederek hücuma geçmek, Golyatın bordasına iki torpido birden savurmak ve dağlar gibi Morto limanının gölgeli sularına yaslanan düşman dretnotunu batırmak...

(Devamı var)

Dünyada Yahudilik İflâs Etmiş Demektir

(4 üncü sahifeden devam)

Fransanın bütün dostları, demokrasiyi sevenler birbirlerini tebrik etmelidir. Fransada Cumhuriyetin kanunlarını tehdit eden tehlikeler artık atlatılmıştır. Fransa haricin hürmetini kazanmıştır. Çünkü Fransa harice karşı kendisinin kuvvetli olduğunu, bu kuvvetinin sarsıldığı zannedildiği bir sırada müvazenesi ne kadar yerinde olduğunu isbat etmiştir. Diğer taraftan İngiliz işçi ırkasının gazetesi olan ve İngiliz gazeteleri arasında en çok satanlardan biri bulunan Deyli Herald gazetesi de Fransadaki grev teşebbüsünün akim kalması vaziyetini tahlil ederken Fransadaki amele teşkilâtını vakitsiz bir greve tahrik etmiş olduklarından komünistlere karşı işçi sendika mehafilinde bir düşmanlık dalgası dolaştığını yazıyor.

Fransadaki hâdisatın Almanyada nasıl karşılandığı bahsine gelince: Alman gazeteleri grevin akim kalmasını Daladye için büyük bir muvaffakiyet saymaktadır. Gazeteler, Daladyenin şahsî büyük bir nüfuz ve itibarı olduğunu, fakat bu defa grevcilere karşı gösterdiği mukavemet ve azim neticesi Fransanın da mevkiini bir kat daha yükseltmiş olduğunu yazıyorlar.

Berliner Tageblat gazetesi bundan bahsederken diyor ki: 30 ikinciteşrinden sonra Fransa artık gerek dahilde ve gerek hariçte bir kat daha kuvvetlenmiş oldu. Pek heyecanlı vaziyetten sonra artık vaziyet aydınlanmıştır. Bu hal ise Almanya ile Fransa arasındaki münasebatın iyileşmesine hizmet edecektir.

Börsen Zeitung gibi Almanyanın diğer mühim bir gazetesi de Fransada memurların ve amelenin çoğunun grev hareketini teşvik edenlerin sözlerini dinlemiyerek hükûmetin işini kolaylaştırmış olduklarını söylüyor. Hükûmetle mücadeleye girmiş olan politika reislerinin artık nüfuz ve itibarlarını kaybetmiş oldular. Sosyalist fırkasının başı olan eski Başvekil Leon Blum için tekrar hükûmetin başına geçmek ihtimali uzun zaman için uzaklaşmıştır.

Bugünkü Almanyada neşriyatının şiddeti ile ve bilhassa Yahudiler aleyhindeki yazılarile çok şöhret kazanan Angrif gazetesi de Fransadaki umumî grev teşebbüslerinin akim kalmasından bahsederken diyor ki:

Daha ilk teşebbüslerde umumî grev gösterdi ki Fransız vatanperverleri üzerinde hükûmetin nüfuz ve tesiri eksik değildir. Dünya Yahudiliği için bu büyük bir iflâs olmuştur. Yahudilik bir taraftan sermayedarlarla beraberdir, diğer taraftan da komünistlerle. Eğer Daladye hükûmeti mücadeleye devam ederse Yahudiliğin bu iflâsı daha kat'i olacaktır.

Fransız Başvekili Daladyenin muvaffakiyeti Amerikada da büyük bir tesir uyandırmıştır. Gazeteler bu muvaffakiyeti Fransada millî birliği kuvvetlendirmek için en mühim bir işaret sayıyorlar. Fransada millî varlık meselesi mevzuu bahsolunca bütün Fransızların aralarındaki kavgaları bir tarafa bıraktıklarını takdir ile söyliyen Amerika gazeteleri Fransada dahilden olsun, hariçten olsun tehlikeye uğrayınca daima bu halin görüldüğünü yazıyorlar.

Amerikanın en mühim bir gazetesi olan Nyork Taymis gazetesi şunları söylüyor: Fransız Başvekilinin muvaffakiyeti ile Fransanın dostları emin olabilirler. Bu netice gösteriyor ki Fransada memleketi idare edecek bir hükumet mevcuttur. Bilhassa şayanı dikkat olan cihet şudur ki işçiler ve hattâ teşkilâtın başında olanların çoğu teşkilâtın inzibatını muhafaza etmektense millî birliği korumayı tercih etmiştir.

Yeni Yılda Politika Âlemi Ne Hal Alacak?

(4 üncü sahifeden devam)

Almanya ile Fransa uzlaşmak üzere oldukları halde Fransa ile İtalyanın arasının düzelmemiş olması ayrı bir meseledir.

Avrupa gazetelerinin şayanı dikkat olarak ortaya sürdükleri noktai nazar şudur:

Berlin ile Roma arasındaki münasebat kuvvetlidir, sıkıdır. Fakat şimdiye kadar Berlin - Roma mihverinden en ziyade istifade eden Almanya olmuştur. Onun için elde edilen menfaatler itibarile arada bir müsavatsızlık vardır. Bu itibarla Roma istiyor ki kendisine bir takım mühim kârlar temin edilsin de mihverde tam bir müvazene olsun. Şimdi Almanya ile Fransa arasında bir anlaşmaya varılması da Almanya hesabına bir kâr demek oluyor ki İtalya ile Fransa arasında hâlâ bir itilâf aktedilememiş olması ayrıca Roma mehafilinin canını sıkan keyfiyetlerdendir.

İtalyan gazetelerinde geçen günkü meclisi meb'usan hâdiseleri etrafında verilen malûmata göre, bu gazetelerden bazısı bir meb'usun yalnız:

— Tunus!. Tunus!. diye haykırdığını, diğer bir gazete ise başka meb'usların da buna ilâve olarak:

— Korsika, Korsika!. Cibuti!. Cibuti!. diye bağırdıklarını yazıyor.

Bununla beraber Tunus, Korsika ve hattâ Nis için İtalyada şimdiye kadar vakit vakit böyle tezahürler oluyor. Parlâmentoda hâdiseler çıkıyordu.

Son bir iki senedir buna tesadüf edilmiyordu. Şimdi hatıra bir çok sualler geliyor. Meselâ Avrupa gazeteleri bunun etrafında türlü tahminler yürüterek şunları soruyorlar:

Acaba Almanya ile [illegible]makta olan Fransa üzerinde İtalyanlar böyle bir tazyik yapmak istiyerek kâr etmek mi düşünüyorlar?. Acaba yalnız Pariste değil, Londrada da ne gibi tesirler uyandıracak diye bu suretle politika âleminde yeni bir tecrübe balonu mu uçurulmak isteniyor? İşte bir takım sualler... Fakat ne olursa olsun görülüyor ki Avrupanın politika sahnesi merakla seyredilmeğe pek değiyor.

Milyarder Kadınlar

(5 inci sahifemizden devam)

o da zengindi, milyonları vardı amma yaşı 60 ı geçmişti.

Hasis kadın, müstakbel kocasını denemek istedi:

— Peki, dedi. Seninle evlenmiye razıyım. Fakat ilk evvel işten bahsedelim. Öldüğüm zaman sana yalnız 5,000 dolar bırakacağım. Başka bir talepte bulunmıyacağınıza ve her türlü haktan vazgeçtiğinize dair bana bir senet verir misiniz?.

Mather Astor, bir söz söylemedi, senedi yazdı ve imzaladı.

Silviya izdivaç hayatı çok sürmedi. Kocası öldü ve milyonlarını kendisine bıraktı. Bu zengin kadının binlerce apartımanı, şimendiferleri vardır. Bugünkü serveti de beş milyar franktan aşağı değildir. (200 milyon Türk lirası).

BARBARA HUTTON

Amerikalı milyarder kadınların En güzeli, en sevimlisi ve en hoppasıdır. Hayatı maceralarla geçmiştir.

Evvelâ Gürcü Prenslerinden Midivani ile evlendi. Pariste, İtalyada anlatılmaz bir sefahet hayatı yaşadı. Sonra boşandı. Danimarkalı bir Kontla evlendi. Bir de çocuğu oldu. Geçenlerde bu - nunla da arası açıldı. Karı ve koca mahkemeye düştüler.

MİLYARDER ARTİST

Artistler arasında, sâyi ile bir milyar kazanan bir yıldız vardır: Norma Şerer...

Holivud'a zengin olmak ümidile giden birçok san'atkârların ümitleri boşa çıkmış, muvaffak olanlar da ellerine geçen paraları tutamamışlardır. Milyonlarca dolar kazanan Jan Harlov'un, öldüğü zaman 60,000 dolardan fazla parası çıkmamıştır.

Norma Şerer, sinema payitahtına gittiği zaman 19 yaşında idi. Büyük bir şöhret ve servet kazandı. Ve patronu İrving Talber le evlendi.

Kocası 1936 da öldü ve yarım milyar frank miras bıraktı. Şahsî serveti de buna ilâve edilirse milyara yaklaşır. Norma Şerer sinema yıldızlarının en zenginidir.

Cüceler Kralı

(5 inci sahifeden devam)

Her gece, sirkte oturacak yer bulunmuyordu.

Barnom, Amerikada milyonlar kazandıktan sonra İngiltereye geldi. Tom Pus, Bukingam sarayında Kraliçe Viktoryanın huzuruna çıktı. Bin türlü şaklabanlıklarla Kraliçeyi ve hazır bulunan dükleri, düşesleri güldürdü. Şöhreti dünyaya yayılmıştı. Hayd Park'ta dolaştığı zaman halk etrafına toplanıyor, alkışlıyor, hediyeler veriyordu.

Sonra Parise geldi. Burada avni suretle karşılandı. Bir çok kıymetli hediyeler aldı. Kral, kendisini kabul ettiği vakit kendi elile kıravatının üzerine pırlanta bir iğne taktı ve:

— Boyun kısa olmasaydı sana, kabzası elmaslı bir kılınç hediye eder, seni şövalye yapardım..

Dedi. Tom Pus, Viyanada, umum bahçede dolaşırken eskiden tanıdığı bir dansözü gördü. Hemen koştu, yanına gitti. Sıçradı, genç kadının elindeki Monşonun içerisine girdi. Bir gece, oturduğu otelde yangın çıktı. Yüz kişi yandı. Fakat o kurtuldu. Vücudü gayet hafifti. Nasıl bir yumak sicim ele geçirdi. Ucunu pencereye bağladı. Aşağı sarktı.

Tom Pus, çok zengindi. Londra, Paris gibi büyük şehirlerde verdiği oyunlardan 3,750,000 frank kazanmıştı. O zaman için bu büyük bir servetti. Tom Pus'un yalnız bir derdi vardı. Kendi gibi bir cüce kıza gönül vermişti. Yanıp kavruluyordu.

Barnom, mutantan bir düğün yapmak, iki cüceyi istedi. Amerikanın en zenginlerini davet etti. Düğün günü kiliseye bir çok kalabalık toplantı. Getirilen hediyeleri koyacak yer bulunamadı.

Tom Pus'un bir de çocuğu oldu. Fakat az sonra öldü. Zavallı cüce! Bu acıya dayanamadı, gözlerini hayata kapadı.

Atatürk

(5 inci sahifeden devam)

ması, güçlükle temin edildi. O Dörtyola gitmek istiyordu. Dörtyoldan konuşacaktı. Mustafa Kemal gittiği yerden geri dönmezdi. Belki de daha ileri, çok daha ileri gidecekti.

Atatürk cenub seyahatinden dönmüştü. Mayısta İstanbula geldi. Fakat, bu heyecanlı seyahat rahatsız bulunan Büyük Şefin sıhhati üzerinde tesirsiz kalmadı.

Dr. Ali Rıza Sağlar
Birinci sınıf dahiliye mütehassısı
Muayenehane: Beyoğlu Parmakkapı, tramvay durağı.
Kabul saati: 16 dan sonra

Kadın hekimlerinin toplantısı

Türk Ginekologi Kurumu bu senenin ilk toplantısını Prof. Kenan Tevfik Sezenel'in reisliğinde yaptı

Bu içtimada Kurumun geçen seneki çalışmalarına ait rapor Genel Sekreter Dr. Ahmet Asım Onur tarafından okunarak aynen kabul edildi. Bundan sonra yeni sene İdare Heyeti intihabatına geçilerek birinci başkanlığa Dr. Orhan Tahsin, ikinci başkanlıklara Dr. Mahmut Ata ve Ahmet Asım Onur, genel sekreterliğe Dr. Nuri Süleyman Canabakan seçildi.

Kanser haftası münasebetile önümüzdeki içtimada meme, rehim ve diğer tenasül uzuvları kanserleri üzerine tebligat yapılmasına karar verilerek içtimaa son verildi.

—[-]—

Türkiye Sanat mekteplerı mezunları kongresi

Yas dolayısile tehir edilen senelik kongeremiz 11. 12. 938 Pazar günü saat 14 te Eminönü Halkevi konferans salonunda toplanacağını bildirir, bütün mezunlarımızın gelmelerini saygılarımızla dileriz.

—=o=—

Beyoğlu Halkevinin mükâfatlı müsabakası

Beyoğlu Halkevinden:

Evvelce yapılması kararlaştırılıp 11. 12. 938 Pazar günü saat 14.30 a talikk olunan mükâfatlı müsabakanın şartları aşağıda tekrar yazılmıştır:

1 — Müsabakanın mevzuu, İstiklâl marşını şiir olarak iyi ve güzel okumak, marş olarak usulüne tevfikan söylemektir.

2 — Müsabakaya yirmi yaşına kadar (yirmi dahil) her genç iştirak edebilir.

3 — Müsabaka mütehassıs bir jüri heyeti huzurunda yapılacaktır. Jüri Heyeti, Şair Bayan Şükûfe Nihal Başar, Edebiyat öğretmeni Rafif Güner, Vilâyet Seferberlik Müdürü B. Cemal Gönenç, Konservatuvar Müdürü B. Yusuf Ziya Demirci, Konservatuvar Yatı Mektebi Müdürü B. Cemil Dönelerden müteşekkildir.

4 — Birinciliği kazanan C. H. P neşriyatından cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetile neşredilen çok kıymetli bir eser, ikinciliği kazanana bir kalem mükâfat olarak verilecektir.

5 — Müsabakaya iştirak etmek isteyen gençler 10. 12. 938 Cumartesi günü akşamına kadar hüviyet cüzdanlariyle Evimiz Müdüriyetine müracaat ederek kaydolunmaları lâzımdır.

6 — Müsabakadan sonra Evimizin gösterit şubesi bir temsil verecektir.

7 — Müsabaka, Evimizin Beyoğlunda Nurziya sokağında Parti kurağındaki temsil salonunda yapılacaktır.

Hikâye

Aşk Rezaletleri

(4 üncü sahifeden devam)

Bu da oldukça garib bir tesadüf eseridir. Fakat tesadüfün Allah olduğuna daima inanmışımdır. Bu mektubların da altında Armanda Düval imzasını arıyacağım geldi. Ben romanlardan mülhem olan aşkların yakından aşinasıyım. Onlar bana yutturulamaz. Tereciye tere satılmaz. Biz kaçın kur'asıyız. Bunları hep biliyoruz ve artık kanıksamışız.

O halde bu budalalıklara nasıl inanabiliriz? Reva mı bize bu?

Beni daha çok söyletmeyin dostlar! Kocasını aldatan kadınlar, pencereden denize bakıp da ağlıyan genç kızlar, hatıra defterlerine mısralar karalıyan mektebli çocuklarda ben hep bu iğrenç haleti ruhiyeyi gördüm ve bugün içim coştu da taklid edilmesin diye yeni bir aşk nümunesi vermemek için aşka tükürdüm. Allah rahatlık versin aziz karilerim. Bırakınız sahte âşıklar sabahlara kadar roman kahramanları gibi inlesinler dursunlar, edebiyatın belki de kötü kötü nümunelere ihtiyacı vardır. Kimbilir?

FİLE

Fatih Halkevinde temsiller

Evimiz tiyatro şubesi 1938 - 1939 kış sezonu temsillerine 10 birincikânun 938 Cumartesi gününden itibaren başlıyacak ve her hafta cumartesi günleri saat 21 de ve pazar günleri saat 14,30 da olmak üzere temsillerine devam edecektir.

Bu temsillere gelmek istiyen yurtaşlar davetiyelerini her hafta salı gününden cuma günü akşamına kadar her gün saat 10 dan 21 e kadar evimiz direktörlüğünden alabilirler.

Yeni neşriyat

Yalnız dönüyorum

Şükûfe Nihalin bu isimde büyük bir millî romanı intişar etmiştir. Kıymetli şair ve romancımız bu romanda son yirmi otuz senelik içtimaî hayatımızın muhtelif safhalarını çok kudretli bir kalemle tasvir etmiştir.

Sultanahmet 3- cü sulh Hukuk Mahkemesinden:

Davacı İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü vekili Avukat Hikmet Ziya Alpman tarafından Eyüp'te Kasım Çavuş mahallesinde İslâm Bey caddesinde 6 - No. lı hanede oturan Hayriye aleyhine 516/38 - No. lı dosya ile açılan vefaen ferağ kaydının kaldırılması hakkında 50 liralık alacak davasının yapılmakta olan muhakemesinde müddeialeyhin ikametgâhının meçhul olmasına binaen ilânen davetiye ve muameleli gıyap kararı tebliğ edildiği halde muhakeme gününe gelen 2/11/938 tarihinde mahkemeye gelmemiş, itiraz dahi edilmemiş ve vekil dahi göndermemiş olduğundan Eyüp'te Camiikebir mahallesinde Bostan iskelesi sokağında eski 2 numaralı dükkân arsası üzerine ve Hayriye lehine tesis edilmiş bulunan 50 liralık vefağ hakkının meblâğı mezburun tesviye edilmiş bulunduğu müddeaaleyhin yeminden imtinaile sabit olduğundan mezbure lehine salifüzzikir arsa üzerinde tesis edilmiş bulunan 50 liralık vefağ hakkının ref'ine ve bilcümle masarifin müddeaaleyhaya aidiyetine 2 / 11/938 tarihinde gıyaben hüküm ve karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temyiz edilmediği takdirde hüküm kesbi kat'iyyet edeceği ilânen tebliğ olunur.

Beyoğlu 1. Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Hazine Muhakemat Müdiriyetinin Kasımpaşada Yeniçeşme Kız okulu yanında 7 numarada mukim Fikri Küçükkulal aleyhine açtığı 36 lira 9 kuruş alacak davasının cari duruşmasında müddeialeyhin ikametgâhının meçhul olduğu mübaşir tarafından celpnamesine verilen şerhden anlaşılmış ve mahkemece ilânen 20 gün müddetle tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan mahkeme günü olan 29/12/938 saat 10 da mahkemeye gelmeniz tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 938/1726

Beyoğlu Halkevinde bir konferans

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 8. 12. 938 Perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasnda, İstanbul mektupçusu Osman Ergin tarafından «1453 ten 1939 a kadar İstanbulda kurulmuş olan Edebiyat, Tarih ve İlim cemiyetleri» mevzuunda bir konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

—✶—

Askerî tebliğat

Fatih Kaymakamlığından:

1 — Yedek piyade Asteğmen Mustafa Halil oğlu İbrahim 31456.

2 — Jandarma Yüzbaşı Mustafa oğlu Hüseyin Hüsnü 2678.

3 — Levazım Teğmen Ahmet Tevoğlu Ali Emrullah 44864.

4 — Emekli sınıf 8 Hesap memuru Hüseyin Hüsnü oğlu 326 lı Mehmet Hulûsi .

Yukarıda adları yazılı zabitanın Askerlik Şubesine müracaatları ilân olunur. 5. 12. 938

TİYATROLAR

İstiklâl caddesinde
Şehir Tiyatrosu
KOMEDİ KISMI
10 Birincikânundan itibaren
(DAMA ÇIKMIŞ BİR GÜZEL)
Tepebaşında D r a m Kısmı
(VİNDSORUN ŞEN KADINLARI)

✶

Ertuğrul Sadi Tek
TİYAOUS
(Bu gece)
Taksimde
(KÖR) Piyes 3 perde
ve (Beşinci madde) komedi
Yakında: Büyük bir temsil hâdisesi
(İNSAN MABUT)

✶

TURAN Tiyatrosu
San'atkâr Naşit, Cemal Sahir, okuyucu Semiha ve Mezey Varyetesi
SAHT PRENS operet 3 perde
DANS — SOLO — DÜET

★

Halk opereti
Bu akşam
İÇİÇE
Operet 3 perde
Yazan: Yusuf Sürurî
Reji: Raşit Rıza
Müzik : Seyfettin Sezai Asal
BÜYÜK BALE
TEL: 40335

GÖZ HEKİMİ
Dr. Murad Rami Aydın
Taksim - Talimhane, Tarlabaşı caddesi No. 10 Urfa aprt.

GRIPIN

Gripin

Bütün ağrılara, hastalık başlangıçlarına karşı tesiri yüzde yüz olan ve hiç zararsız en kuvvetli müsekkindir,

Tercih edilmesindeki sebeb

GRIPIN

Nezle, soğuk algınlığı, grip rahatsızlıklarında baş, diş, mafsal romatizma, âsap ve adale ağrılarında icabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat, taklidlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz

Yeşilköy Tohum Islah İstasyonu Satınalma Komisyonundan

Yeşilköy tohum ıslah istasyonu tarafından açık eksiltme ile pamukculuk kitabı bastırılacaktır. Eksiltme 20/12/938 salı günü saat 14.30 da İstanbul defterdarlık muhasebe müdürlüğünde toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır. Kitap muhtelif klişe ve cetvelleri havi tahminen 30 - 40 forma kadar olacaktır. Kitaba aid şartname yazılar ve teferrüatı Yeşilköyde müessesede görülebilir. Tahminî fiatı 1500 lira olup muvakkat teminatı 112 lira 50 kuruştur. Bu işe girmek isteyenlerin yevmi mezkûr ve saatte komisyona müracaatları. «8788»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Eb'adı	Mikdarı	Muhammen B. beheri Li. Ku.	Muhammen B. tutarı Li. Ku.	% 7,5 teminat Lira Ku.
Çıralı tahta	400×30×30	18 M3)			
» »	400×28×30	8 »]			
	400×25×3	10 »)			
	400×28×8	18)			
		54	45.—	2430.—	
Düz beyaz tahta	400×30×30	10 M3	39.—	390.—	
				2820	211.50

I— Yukarıda eb'at ve miktarı yazılı 54 metre mikâbı çıralı tahta ile 10 metre mikâbı düz beyaz tahta pazarlık usulile satın alınacaktır.

II— Muhammen bedellerile muvakkat teminatı hizalarında gösterilmiştir.

III— Pazarlık 12/XII/938 tarihine raslıyan Pazartesi günü saat 14 te Kabâtaşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV— İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8897»

* *

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. beheri L.K.	Muhammen B. tutarı L.K.	% 7,5 teminat Lira Ku.	Eksiltmenin saati
Mühür kurşunu	1500 kilo	—.32	480.—	36.—	14
Araginal	400 litre	1.50	600.—	45.—	14,30

I — Nümunesi evsafında 1500 kilo mühür kurşunu ile şartnamesi mucibince 400 litre Araginal açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksklitme 14/XII/938 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8634)

★ ★

I — Şartnamesi mucibince 3000 kilo arabsabunu eksiltme usulile satın alınaacktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 14 kuruş hesabiyle 420 lira ve muvakkat teminatı 31,50 liradır.

III — Eksiltme 20/XII/938 tarihine rastlıyan salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8833»

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti Lira kuruş	Pey parası Lira Kuruş
1200 00	90 00

Alemdarda eski Lâlâ Hayrettin ve yeni Alemdar maahllesinin Fatma Sultan camii sokağında eski 12 ve yeni 7 numaralı iki katta dört oda ve bir sofadan ibaret muhtacı tamir ayni Şahsultan vakfından olan binanın pazarlıkla müzayedesi 21/12/938 çarşamba günü saat 14 de icra edileceğinden taliplerin Çemberlitaşta Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât kalemine müracaatleri. «8925»

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMİYE KUŞU

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

AĞARAN SAÇLAR:

KUMRAL ve SARI YAH

renkte sıhhî saç boyaları - dır. İNGİLİZ KANZUK ECZAHANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

Beşiktaş 2 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Terekesi mahkememizce tasfiye edilmekte olan Osep Değirmenciyana ait Bebekte Bebek caddesinde kâin 272 kapı sayılı yalının üst katı ile ayni mahalde 278 kapı sayılı köşk açık arttırma suretile kiraya verileceğinden işbu gayri menkulleri kiralamak isteyenlerin 16 Birincikânun 938 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 ten 15 şe kadar Beşiktaş İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğine müracaatları lüzumu ilân olunur.

938/22

Bu mevsimin KADIN MUŞAMBALARI gelecek mevsime kalmamalıdır. Bu, BAKER MAĞAZALARININ kat'i kararıdır.

Binaenaleyh stokun verdiği imkân dairesinde her yerden iyi şerait ve ucuz fiatlarla satmağa devam edeceğiz.

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından

Cinsi	Mikdarı	Tahmin F. Lira K.	Tutarı Lira K.
Elbise imali	295 takım	12 50	3687 50
Palto »	197 adet	12 00	2364
			6051 50

Yıldızda bulunan Teknik okulu ihtiyacı olan yukarıda cins ve mikdar, fiatı, tutarı İlk teminatı yazılı elbise ve Palto dikimi 19/12/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 10.30 da kapalı zarfla ihalesi yapılmak üzere şartnamesine göre eksiltmeye konmuştur. İlk teminat 453 lira 86 kuruş olup okuldan alınacak irsaliye ile Yüksek mühendis muhasebesine yatırılır. İsteklilerin şartnameyi ve nümuneleri görmek üzere okulumuza ve eksiltme günü de Gümüşsuyunda Yüksek mühendis muhasebesinde toplanacak olan komisyonumuza gelmeleri. 2490 sayılı kanun tarifatı dairesinde tanzim edilecek teklif mektubları eksiltmeden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına verilmiş bulunmalıdır. Posta gecikmeleri kabul edilemez. (8812)

DenizLevazım Satınalma Komisyonu ilânları

Marmara Üssübahrî K. Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Tonu	Tahmin fiatı Lira Ku.	Tutarı Lira Ku.	İlk teminatı Lira Ku.
Rekompoze Maden kömürü	510,393	15 50	7911 09	593 34

1 — Komutanlık ihtiyacı için yukarda cins ve miktarı yazılı maden kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 23 / birincikânun / 938 cuma günü saat 15 de İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Şartnamesi bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

4 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği belgelerile birlikte yukarda gösterilen ilk teminat makbuzlarını havi teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri. «8784»

YENİ ÇIKTI

Hususî Kanun ve Nizamlardaki Ceza hükümleri

İstanbul C. Müddeiumumiliği muavinlerinden Y. Cemal Köseoğlu tarafından hazırlanan bu mühim eser, en son tadilâtı ve en yeni temyiz içtihadlarını ihtiva etmek üzere ikinci defa olarak kitabhanemizce bastırılmıştır. Fiatı: 300, cildlisi 325 kuruş ve posta ücreti olarak 25 kuruş ilâve olunur.

Satış yeri **Cihan Kitabhanesi** Ankara cad. 64. İstanbul

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden:

Sabiha Ankazcı tarafından kocası olup evvelce Fatih Kadıçeşmesi Şeplen sokak 8 sayılı evde iken halen ikametgâhı meçhul Mehmet aleyhine açılan boşanma davası için tayin kılınan 19/1/939 perşembe saat 11 de mumaileyh Mehmedin mahkememizin tahkikat kısmında hazırbulunması lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

938/1416

ZAYİ: 329 da Deniz Ticaret mektebinden aldığımı tasdikname ile 335 te Levazım Deniz Sevkiyatı esas bölüğünden aldığım terhis tezkeremi ve Deniz Ticaret Müdüriyeti Fen Şubesinden aldığım 88 No. lı kaptan şahadetnamemi zayi ettim. Yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Galata Kasaplar Sokak 12 No. lı Kaptan R. Kebeci

MÜTHİŞ SIRT AĞRILARI

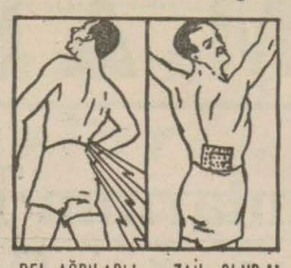

ALLCOCK bütün ıztıraplara nihayet verir. Bay J. L. yazıyor: «Harpte çok defalar çamurlar üzerinde kalıyordum. Neticesi olarak dehşetli sırt ağrısına müptelâ oldum. Bilâhare işimin başında iken bu ağrılarla kıvranıyordum. Nihayet sizin kıymetli ALLCOCK yakılarını tecrübe ettim. Anî tesiri sayesinde ağrılarım zail oldu. Ve bu illetten tamamen kurtuldum.

Siz de arka ağrılarınızı ALLCOCK yakısı ile dindiriniz. Saçtığı sıcaklığı OTOMATİK BİR MASAJ, gibi ağrıyan yerin etrafına yayarak teskin ve bütün ağrıları defeder. ALLCOCK mafsalların yorgunluğunu izale eder ve LUMBAGO, SİYATİK veya ilitihabı âsab halâtında dahi ALLCOCK yakısı şafi ve müessir bir devadır. Fiatı 27 1/2 kuruştur.

İlânen Tebliğ

Istanbul dördüncü icra memurluğundan

Beşiktaşta Kılınçali ve Asariye mahallesinin Fıstıklı çıkmazı sokağında 10 numaralı hane sahibi ve Gemlik Orman fen memuru Bay Sait yanında mukim iken hâlen adresi bulunmıyan Servete:

1 — Vakıf paralar Müdürlüğünden 24413 ikraz numarasile ve mukavelenamesinde yazılı şartlar dairesinde % 9 faiz ve % 3 komisyonla 20/12/931 tarihinde borç aldığınız (275) liraya mukabil birinci derecede ipotek gösterdiğiniz Beşiktaşta Kılınçali namı diğer Sinan Paşayı cedit mahallesinin eski Fıstıklı yeni Fıstıklı çıkmazı sokağında 10 numaralı ahşap evin borcu müddetinde ödememiş olmanız dolayısile alacaklı Vakıf paralar idaresi tarafından rehnin paraya çevrilmesi yollile satışı istenmiştir.

2 — Borcun takip günü olan 30/11/937 tarihinde baliğ olduğu miktar (203) lira (12) kuruş teslimat çıktıktan sonra (319) lira (88) kuruş olup mezkûr tarihten sonra her gün için faiz ve saire karşılığı olarak borca 11 kuruş zammedilecek ve ayrıca bilûmum icra masrafları takdir olunacak, ücreti vekâlet de tarafınıza ait olacaktır.

3 — Bu ilânın neşri tarihinden itibaren 30 gün zarfında bu borcun tamamına veya bir kısmına veya yapılan takibe karşı bir itirazınız varsa dairemizin 938/1012 numaralı dosyasına yazı ile ve yahut şifahen bildirmeniz ve yahut yine bu müddet zarfında borcu tamamen ödemeniz lâzımdır. Aksi takdirde birinci fıkrada adresi yazılı merhun gayrimenkulünüzün dairemiz masrafile paraya çevrileceği tarafınıza ödeme emri senet sureti tebliği makamına kaim olmak üzere 16/11/938 tarihli icra hâkimliği kararına tevfikan 30 gün müddetle ilân olunur. (8929)

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Aydın bataklığı kurutma ameliyatı keşif bedeli (61.250) liradır.

2 — Eksiltme 23/12/938 tarihine rastlayan cuma günü saat (15) de Nafıa Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi fennî şartname ve projeleri (3) lira 7 kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (4312) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafıa vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (4881) (8575)

1939. YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Büyük ikramiyesi

500.000 Liradır

Ayrıca: 200.000 150.000 100.000 70.000 60.000, 50.000, 30.000 20.000 15.000 liralık ikramiyelerle

(400.000 ve 100.000) liralık iki mükâfat vardır.

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Biletler (2,5) (5) ve (10) liralıkır. Vakit kaybetmeden hemen biletlerinizi alınız.

Mide, barsak ve iç hastalıkları muayenehanesi

Dr. Y. Hallacyan

Taksim (eski Talimhanede) Abdülhak Hâmit caddesi, Sabiha apart. No. 12 daire No. 4

Dr. Besim Ruşen

Cerrahpaşa hastanesi Dahiliye mütehassısı Çarşıkapı Tramvay durak, Ahun Ap.

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: Pazar hariç hergün 2,5 - 6, Salı, Cumartesi 12 - 2,5 fıkaraya. Tel: 22398

Sahib ve neşriyatı idare eden Baş muharriri

ETEM İZZET BENİCE

Son Telgraf Matbaası